

పత్రిది సము ప క టిం వ (బడు ను)

చెన్న పట్టణము 1916 నం: జూన్ 13 వ తేది మంగళ వారము

సంక్షిప్తము. 3.

న శ నా మ నం జ త్స ర శ్శృ ప మా స శు ద ద్వా ద షి ౧౧.

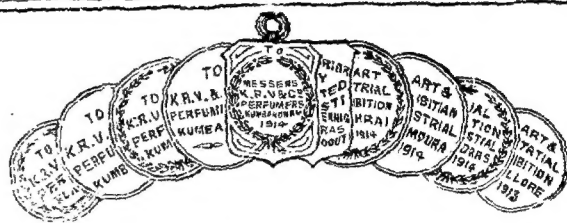
సంచిక ౩౨

ఇది విష్ణు పీఠేయం క్రమములను, నూనెయంత్రములను, పత్రిక-కళలు, ధాన్యపు తంత్రములను, సోదా వాటలను పేక్షించును, ఆయనయంత్రములను సమస్తమును ఆయితి పయోగకరమయినవి.

ఇది కిరణనాయకుని ద ఆవిశ్కృష్టికరమగా పరిచేయబడుచున్నది. యెటువంటివాని చేతనయినను నడుచుచును. నలుయవారలు ఈక్రింది చిరునామాగల పోలో ఏకైకపురుష వాగ్దేయమును పరగతులను తెలిసికొనవలయు.

డి. యల్. శాస్త్రి, అండ్ కో, 20, సీ. సెకండు ఫ్రెస్ బిచ్, హైదరాబాదు.

ಶಾ. ೧೦ ವಿ: ಬಿಷವಾಡ.

అతివృష్ట కాలమునకు తగిన శిక్షాభావ విచారణి యేది ?

మన చందనాది తయిలము

ఈ ప్రతిబంధము వారములు శుభము కడకుండు ప్రాంతములను రాచుకొని స్వామివారి కర్మముల విత్తనములను కన్నులుంటు, కనాళపుష్పం, బింటిజలవాపి, తలతిరుగుల వేల్పుకల రాలుట, శ్రమమునుకన్నులు. తీరుణమున బుద్ధి కలుగును. (కన్నము దేవుని 1-కి రూ 2-0-0)

[illegible]

శుభాకర చక్రపాణి, మండ్లికోణి.

K. R. V. & Co.,
PERFUMERS, KUMBAKONAM.

నాగపురవస్తుప్రదర్శనశాలయం
గొప్పగొప్పవారిచేజనవేలు

ది య్న బ డీ న వ త క ము.

యోగ్యతా పత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నెప్పలకు పరమామృతము

ఆవృతౌజనమును

అప్పు తెంజనము

అమ్మ తళబవనాదినిగల

వ్రాయమందుగాడు.

ప్రతియింట నుండ చగినది.

వేలకు వేలు సీసాలు వికయము.

అన్ని చోట్ల వికరముల బడుచున్నది.

నకలుమందులవలన మోసముగలుగును

పంచదాస చీటి చూచి

కొనిన ప్రాసముగలుగదు

అమృతంజనము

అంజనశబ్ద : శతమునగల

నకలుమందుగాదు

తలనోప్పులు, వాయువునోప్పులు, పార్శ్వ

పునః పులు, కీళ్ళ పోట్లు, పక్ష వాతము,

పావులు, గాయములు, వుండు, దుడు

ఏన కన్నిటికి అమృతమువంటిది.

చక్క-వి-దబ్బితో ౭:౪౦

ಸೆನಾ ೧ ಕೆ ೮ ಆಚಾರ್ಯ.

వాడని వారుండను.

ఆంధ్ర మౌళికాంజనము దీపా, ఆంధ్ర

౧౦౯. ప్రేరి రోడ్డు, పోస్టు బొంబాయి.

తే. ౭. తంబుకెట్టి వీధి, జాగిటవ్రను, మృదాను.

ప్రకటన ధర వివరములు.

అంతరంగము ప్రపంచమునంగల యెల్ల దేశములయొక్క, మాభ్యుదయముగా మిక్కిలిమందలివారి దేశములయొక్కయు వారి వలన భాష్యములయొక్కయు తర్కక వ్యవహార విషయములను సూక్ష్మ యొక మాహాసముజేతలు జరుగఁగన్నది. అంగ ప్రామాజ్య బరివాలవాదిధాన పరిష్కరియ సమాజేశము జగియున్నది. ఈయధానంతరము హైందవదేశమునకు స్వరాజ్య మొనంగవలయును పేరావతో హిందూదేశ వాసులలో వెక్కండ్రు ద్విగులూరుచున్నారు. హిందూదేశమునకు కృతరీపాలనాభా కృతము గలుగునను చా. శత్రోనే లీడలును ధనికులును సామాన్యప్రజలును స్వతేజసంస్థానాధీశులును యాచకులును వృద్ధులును వీడివాడను భేదములేక ఎల్ల వారుకలముక్తిరంజనలేక తామారసంగామునకు సమస్తభయాల నాంగ్లత్రభుత్వము వారికి సహాయము చేసియున్నారు. హైందవ వైనికులు జర్మములు (కెలే) నట్లెఱుఁగ నుపాపింపకచ్చివచ్చును తమప్రాణముల కాపక శత్రువైతములు విచ్చివారునట్లు హోరాహోరిగా పోరాడినారు. డెబ్బదిసంవత్సరములకునుగల ప్రతాపసింగ్ బహదర్ స్వయంగా కొన్ని మాసములువిపరీత కీతోష్ణశీతికి సకత కఠింఁగమున లిఃప్రతాపము మెరయించినాడు. తక్కిన స్వతేజ సంస్థానాధీశులును లక్షలకొలది ధనమును కల తొలది వైసికులును వెకదీయని యాచార్యముతో యుద్ధమునకు నమర్పించినారు. "ప్రయోజన మకదిశ్యన మంకోపి క్రవస్తతి" యనునీతిరీతిని హిందూదేశవాసు లింత స్వాతంత్ర్యమును కేవలహిమ్మములై చూపియుండలేదు. మిత్రమండలివారు ప్రపంచములో నెల్లజాతుల స్వాతంత్ర్యమునకై జర్మనివాసీలై యుద్ధమునకు గడంగినట్లు చెప్పయెన్నారు. మానవజాతి స్వాతంత్ర్యమునకై యంతస్థమునకును కష్టములకును తొనై నిడుచుకొన్నది నీ భూగర్ యుద్ధమునకు నమర్పించు వాండ్ల యెఱుఁగు హైందవజాతి మానవులు కారనియును వారికి స్వాతంత్ర్య ముండకూడదనియును తలంకురను భయము హైందవముల లేదు. అంగజనులు న్యాతాధికలను నమ్మక మింకను హైందవనాయకుల మనస్సీమలకుండి తొలగలేదు. అత్యంత స్వాతంత్ర్యమును చూపిం హైందవులకు కృతరీపాలనాభాత్వము తప్పకనమకూడదని హైందవ ప్రజాభిప్రాయము కూడ కలదున్నది. హిందూదేశవాసులు చేసిన సహాయ మింతింత తుపరాదని హిందూదేశ కార్యదర్శి ఛౌదర్ తననాడు నున్న మాటలెఱిఁపవలయున్నారు. హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యవాంఛకాంగ్లలలో విషములగువారు సహృదయు హైందవాంగ్లజనుల సంబంధ పాంథవ్యముల కద్దలి, యధానంతరము కారణమని యందునని ప్రస్తుత సంకర ప్రారంభమునుండియున్నయెన్నారు. కాని అంగజనులు మాత్రమి విషము మంత గమనించుచున్నట్లు కనుగడదు. వైసెల్విక యధానంతర తర్కక వ్యవహార సమాజేశమునకు హైందవ ప్రతినిధు లనకవారి నెవ్వని నిలిదియుండలేదు. సామ్రాజ్యకరీపాలనావాంఛ పరిష్కరియ సమాజేశమున హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యము గూర్చి గాని కృతరీపాలనమును గూర్చిగాని యిందుకై యుచ్చరించుచుండలేదు. అంగప్రామాజ్య పరిపాలన మంత అంగజనులతోపాటు కలసదేశస్థులకు సయిత మెక్కడకామన నిచ్చునట్లు కృతకపడెను. అందుకలన హిందూదేశకాంగ్ల వాఱకత్వమే గాక బహువాఱకత్వ మేర్పడవలసియెచ్చును. ఈ విషయము మొన్నటిరాసు నభాగ్యానిశవాదితి గౌరవ నీయులకు (కేశవశర్మ) యువనాశ్రయముకలన తెలియుచున్నట్లు. హిందూవు స్వరాజ్యవాంఛ గాఢముగా కలిగియున్నట్లు అంగలకు తెలియించున యాద్రక్షంపవైన తెల్పిన సమాజేశమున హిందూదేశమునకును హిందూదేశమునకును యభిమతి కలిగిన బహువ్యభి సంఖ్యాకులకు మాత్రము హైందవ వాంఛలు తెలిసియున్నది గాని తక్కిన యాంగ్లప్రజకు హిందూదేశమునకు తెలియవు. నిరీక్షకువాదికారము నెరవేర్చు హిందవులు తమయాధికార ప్రాబల్యము తగ్గుటకు లేక హైందవ స్వాతంత్ర్యము నీచ్చగింపదు. అందు హిందూదేశమునకు న్యాతాధి. కలగుట కనకాకము లేక వచ్చి. అదేగిగాని అచ్యుతమునను వెట్లదను సామ్యమునని హైందవులందఱు మండల రాష్ట్రీయ శక్తియనుకొని యాచియినను హైందవ నాయకు లాంగ్లతేజమునకు గాఢము వాంఛల విధి భూములను విప్పి

శుభ రాశి: పశ్చిమ భూమి భాగం: పూర్వ భాగం: మూర్తి: 29, చెన్నాబజారు రోడ్డు, ముద్రాక్ష

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

(రామకృష్ణ శర్మ)

ఎవరి బుద్ధి యెవరు మానెదరు? ఎవరి ఆధికార మెవరు చలాయించు? ఎవరి ప్రభావ మెవరు ప్రకాశింప జేయును? ఎవరి కార్య మెవరు నిర్వహింపను? ఎవరి యాదర్శ మెవరు అోకమున కెత్తిగొంపను? ఎవరి నైజము ఎవరు అోకములో వ్యాపింపజేయు విప్లవదరు? నూతన్యము వెలుగునను జేడిమి ఇచ్చుట మానినాదా? చంద్రుడు చల్లని కాంతిని తెల్లటి తెన్నులను భూలోకమంతయు వ్యాపింపజేయుట మానినాదా? కదులు పారుట మానినవా? మేఘము కర్షించుట మానినవా? మానవుడు దుష్కృత్యములనుజేయుట మానినవా? పీఠంబులు వారివారి ధర్మమును మానక యధార్థిగ, ధర్మ ప్రకారముగ నను వర్తించుచుండగ నొక చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము మాత్రము ఈ ధర్మములను అనగా చెన్నరాజధానిలోని విద్యార్థులను గ్రహ పెట్టుకొని జీవించుచున్న రక్షణము, చిముకు పీల్చికొని ఎముకలకపిప్పి కేసిబాలముల కెండువు గానుపయోగించుట, ద్రవ్యమును కృత్యముజేయుచి విద్యను భూస్వముజేయుట-మానవ యువా? చెన్నరాజధానిలోని విద్యార్థులు, వారికెల్లదండ్రులు, విద్యార్థికులు, వారావత్రికమునున్న గువారందఱు కంకణమును గట్టుకొని సుత్రనికెత్తులతోగోయుచున్న చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమును దన ధర్మమునుమాని యధర్మముపాలనచుని అోకట వ్యాధియుగ నున్నవా? పీఠంబులపైని జేప్పిన నూతన్య, చంద్రుని, నదులను, పర్వతములను, వృక్షములను మున్నగువానిని దను ధర్మములనుమాని మరొక ధర్మములను వాచరింపరాదా యని యడుగుద? ఏ సాధ్యము? ఏ సాధ్యముకాదు. అను రెండు ప్రశ్నలు వెంటనే మనవదోయను. చివరచేప్పినచు మన స్వాధీనములోలేనిది. చెన్నపురి రాజధాని మనుష్యులనల నిర్మించు బడినది ప్రజలముద్దేశము. ఈయుద్దేశము నిజమైనచో నీ విశ్వవిద్యాలయపు ధర్మమును బెడదానిపెట్టుటకు విద్యార్థులకు మానవులకు పీలుకలదు. మనుష్యనిర్మాణమే కానిచో నరజా ధర్మములనుండి నూతన్య, చంద్రుని, నదులను, పర్వతములను పెట్టు పెడదానిని పెట్టులేమి యజేవిధముగ మన విశ్వవిద్యాలయములో నీ మాన్యుదయలేదు? (తెలివైనవిశ్వవిద్యాలయము) ధాన్యములో నేవో కాని కిషుముకప్పిన మాన్యుల జనుగుచు, ముటచేరనియ్యని మనుష్యనిర్మాణమేమని మనకు ప్రశ్నచుచున్నది. ఈమనుష్యనిర్మాణములోనేకమాన్యులచేయుట కరకాళము గలదుగదా! ప్రజలయొద్దనుకర్పించుట మాన్యుల జనుక వున్నవి? ఈ ప్రశ్నయే జేకయల నివృత్తు కలవర పలచుచున్నది. నిన్ననో మొన్ననో కత్తికలలో బ్రయోగించిన విశ్వవిద్యాలయపు కరీకులఫలికములు ప్రతివానిపూర్వయమును నీమ జేయుచున్నవి. ఈ సంవత్సరమేగాను. ఇక్కడకు నుమాన 10 సంవత్సరములకుండి ప్రజలలో నూతనోత్పత్తివాసింది వాగ కరక విశ్వవిద్యాలయములను సందర్శింపజేసితి. వానినిజూచి, వానిలో విద్యనుబడని యీ విశ్వవిద్యాలయమునూచి, యీ కరీకులను జూచి, యీ ఫలికములను పీక్షించి, వారు పనుచున్న దుఃఖమునకు మేముయే లేదు. కాలవశమున జేకయలలో నొక విధమైన కత్తి వ్యాపించి వారివారి ధర్మములను నిరవచ్చెను. వారి వారి కేర్పలను ప్రకటించు వారివారి యుత్సాహమును వికసింపజేసెను. దానంతటి ప్రస్తుతము చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయములోని లోపములను గనిపెట్ట సాగితి. లోపములను నిర్వర్తించుచు విశ్వవిద్యాలయము వారిని ారి. అయ్యది మనుష్యనిర్మాణమని కలది మాన్యులకు జోటు గలదని భావించి ఆ నేక వర్గాయమును, విద్యార్థికులు, విద్యార్థులు, వాధులవారు కల్గి దండ్రులు మొట్టలిడిరి. (ప్రజలు విన్నవించిరి. ఇరగియియ మరల బంగారా భావములోనికి ద్రోయబడినవి.

లేనియెడల నికటిసంవత్సరము విద్యార్థులు, వారావత్రికము జేయుట వెట్టిసగోలకు మేరలేదు. దుఃఖమునకు అంతులేక. ఇప్పుడు మరల 100 కి 24 మంది విద్యార్థులు సంబరమీడియు పరీక్షలో గతాంతరి. చెన్నరాజధానిలో 5000 మంది విద్యార్థులు పరీక్షకుకల్గియుండగా నుమాన 1200 మంది పరీక్షలో గృతార్థులగుట యు 3800 మంది యవజయమును పొంది యే దుర్మయంబులయలూడ నెవ్వని పూర్వమును నీరవకు? ఎవ్వని యెడల తులకరింపకు? ఇయ్యది విశ్వవిద్యాలయమువారికి ప్రజల యెడలగల అనూయో? అత్యయో? అనాంకారమా? ఏమై యుండునో తెలియజేస్తున్నది. కత్తిక విశ్వవిద్యాలయములలో ఎక్కి 70 మంది కృతార్థులగుచుండగా నీ విశ్వవిద్యాలయ

ములో 24 మంది యగుట దుర్లభమునున్నదే 70 ఎక్కడ? 24 ఎక్కడ? ఎంత తారతమ్యముగలదో యాలోచింపుడు. ఈవిద్యార్థులకలి యెట్లు పరిణమించినది? చతురవలసిన యాళములు, గ్రంథములు మొదలుగనున్నవి. ఉపాధ్యాయుల నహాయము తప్పుకొన నున్నది. కళాశాలలో ననుభవ పూర్వక ముగజేసి తెలిసికొనుటకు దగినంత సాధనసామగ్రిలులేవు. ప్ర కృత్యముగ విద్యనించుటకు సాధనములులేవు. కట్టిగ్రంథముల మూలమున నేర్చుకొని, గ్రంథములను నలిపితిని. విశ్వవిద్యాల యపు యుండగపు ప్రశ్నలకు కక్కలనెచ్చున్నదే. ఇటువంటి కరీకులలో గృతార్థులగుట యెట్లు. విద్యార్థులకీ విద్యనుమానిన జేటువారి కావరాకున్నది. ఈవిశ్వవిద్యాలయపు బలిపీఠము మీదనే వారికలకాయలకు కందియుండవలసి వచ్చెను. ఏమి దుర్దివము! విద్యార్థులపాలిట బిచ్చావ్రాతునీజురు నివిశ్వవిద్యాల యు మెప్పుడు మానిపోయి విద్యార్థులను నురక్షితముగ బ్రతు కనిచ్చుకోగదా!

ఈవిద్యకోటకై విద్యార్థులు పదురాధులు దైవమున కెఱుక. ఆపాధులను బొందుచున్న కల్గిదండ్రుల కెఱుకగాని మెచ్చుమును గలుగుకొనవల్సికొని లలుకుకొనిమింగి తుప్పా ధున దీసికొనవలసిన బకమునలే జేచియుండు విశ్వవిద్యాల యపు కార్యనిర్వాహకుల కేమి తెలియును? వారెన్ని వాధులను బొంది యాహూదాకు వచ్చిపో వారికి తెలియును. వారికి చతురలను తెలియును. వారువదిన కష్టమును వారితో సం తరింపజేయుటే వారి వికాలపూర్వయమును జాటునుగాని, వారి కష్టములను బదిరెట్లుగజేసి యుప్పటివిద్యార్థులమీద బ్రయోగించినయెడల వారినిన్నచ్చాకమును, ప్రాశస్త్యవృత్తిని కెల్లడిక అయినగాని వారకుభవింపిన కష్టములు తొలగిపోవుగదా! ఇట్లు కక్కాడిచిరిచిని కొందఱు పాతన లీవిధముగ వాలో చింపవచ్చును. కట్టివారిలో గొంతమందిని కృతార్థులుగ జేయు నని అోరినని యూహించెదను. ఇయ్యది వాచరికముగాను. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముకై పాటుపడుచుండిన శ్రీమతి పి. జి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు ఈ విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చియు, కరీకులను గూర్చియు ఫలికార్థములను గూర్చియు రాజకుపాద్రవములో నిర్వికయవర్ణనమును, మధురలో నిర్వికయవర్ణనమును దిలకించినచో నీ విశ్వవిద్యాలయము మొద్యుచుండిన యుండగపు కార్యములకు గరతలాచుకముగ తెలిసికొన గలుగుదురు. ఈ విశ్వవిద్యాలయము వారు ప్రతి సంవత్సరము 10000 మంది విద్యార్థులకు పరీక్షజేయుచున్నా రు. ఇంతమందిని కొద్దికాలములో గొంతమందికే పరీక్షజేయ బడి వారి యద్యవృద్ధివలన లోకమునకు వెల్లడిచేయుచు న్నారే. ఇది కట్టియండగపు కార్యము. ఇయ్యది మిక్కిలి ఘోరమైన కార్యమని వాచిచెప్పియున్నాడు.

ఇక విధముగ వాక్యాన్వయ దేశములో విశ్వవిద్యాలయము ఉండి, ఆ దేశములోని విశ్వవిద్యాలయములలో బలింది, ఆ విధానములకు వాకుగా గ్రహించి, మిక్కిలి యనుభవముతో మన దేశమునకు దిగివచ్చి యీ దేశపు ప్రజాప్రతినిధులకేమి, ప్రజలకేమి యీ విశ్వవిద్యాలయములకు గూర్చి చక్కగ తెల్పుచుండిన శ్రీమతి కట్టియంది రామలింగారెడ్డిగారి యభి ప్రాయముగూడ పాతనలకుబిదికమే. అటువంటి మహనీయుడే విశ్వవిద్యాలయములో గొన్ని మాన్యుల చేయమొకటిగా విశ్వవిద్యాలయమువారు వారి మాన్యులకు జోటియ్యక వారి మాటను నిరాటంకముగ సాగనియ్యక తమ ప్రాతరతో కనే కండ్లకు నలుపుకొనుచు పోవుచుండు మొత్తము ప్రజలయెడల వారిగల గౌరవమును వెల్లడిపలచుచున్నది.

మన చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రజలమాటకు నెప్పుడు నిరాకరింతురో, ఎప్పుడు ప్రజలను అగౌరవముగ వాచెదరో ప్రజలు నైతము విశ్వవిద్యాలయమును తెక్కలేని దానిగను, అగౌరవముగను వాచెదరు. ఇదియే సత్యము. విశ్వవిద్యాలయముగాని, దోరతనముగాని ప్రజలయొక్క సంఘముగాని, ప్రజలులేదిగాను. ప్రజలేదేవో ఒక్కచిత్తుకృత్యమేమిదేయగలకుచు విద్యార్థులతోనిచో విశ్వవిద్యాలయ మేమి చేయగలగును. విద్యార్థులకు విశ్వవిద్యాలయము భట్టిబిల్లుగా నుండవలెనుగాని, అత్తవారియట్లుగా నుండియెడలనే విద్యార్థి సంకోచముతో బ్రవర్తించుటకు సాహసింపగలడు. విశ్వవిద్యాలయము విద్యార్థులకు కల్పవృక్షమై యుండవలెనుగాని కంతుగలచే జాట్లబడిన ముండ్రకృత్యములమీదియుండిన కేమి ఫలము? విశ్వవిద్యాలయము విద్యార్థులకు కృతకవాసమై యుండవలెనుగాని మరదేశమైయుండినచో కేమిలాభము? విశ్వవిద్యాలయము విద్యార్థులకు జేకవిద్యమైయుండవలెను. కాని మరదేశమవిద్యగానుండిన ఏమి వ్యాధియు? ఇట్టి విశ్వవిద్యాలయము లేనిచో విద్యార్థులకు దాండ్రమే. వ్యాధిసే.

వ్యాధియే గదా! ఏమియు మన హిందూదేశములో గురుకులాశ్రమములు, బ్రహ్మచర్యములు నశించిపోయి యీ మాతన కర్మములు వచ్చినచో అప్పుటి నుండియు విద్య హీన స్థితిలో నున్నది గాని ఉచ్చదేశమునికి వాతేను. నీవిక గారకులేనను? మనకు హిందూనిర్మి అన్నత చక్రపురువులుగాను. మనమే దానికి గారకులము. మనము కొంతకాలము సోమరుల మైతిమి. గాఢనిద్రలో బడితిమి పరవశులమైతిమి. ఇప్పుడేప్పుడే మన కృత్రిమత్వంశ్రయమును కృత్రికత్వని దెలిసి కొని పోవినవాన్నకృతకమ రావలెనని యూహించుచున్నాము. ఇట్లు పలకచుండగ, నీచెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ మొకయూకట్టికలె నప్పుడేడిసి. ఈ ఆనకట్టకు దాటి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము అలా బడితిమా బ్రతికిపోనుము. మన దేవములో రక్షము చీము మరలగృహమై జీవమును గలిగి యుండుము ఆహ! ఆంధ్రమాతా! ఆనుదిన మెప్పుడువచ్చుకోగదా! ఆహదైవమా! ఆతమని మెప్పుడువచ్చుకోగదా! నకాలమా! రమ్మ మమ్ములను దికిజేయుచు. మహాప్రవాహముగా గట్టుకొని పోవుచుండగ నీకై నను వారికలకుటలేదా! ఓ భగవంతుడా? నీవు మిక్కిలి దయాళువవనియు, కళాకావళిలకు వనియు, ధార్మికవరనియు ననేమి నీభక్తుల ప్రోత్సము జేసెదను? నిజమేనా!

ఆంధ్రరాష్ట్రమా! ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమా! ఏమి ముందు: ఆంధ్రరాష్ట్రమేనా! కాదు! ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమా! కాదు! ఏనీ లేనా! ఇన్నికొట్ట ఆంధ్రులకృతకవ వాలుగు సంవత్సరములనుండి విశ్వప్రయత్నములు చేయుచుండగా నేమియురాదా! ముందటనే ఆంధ్రరాష్ట్రము రాకల యును. తరువాత ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ఇదియే మార్గము. ఆంధ్రులారా! రాష్ట్రమునకై వివిధఫలితములనుజేయుచు. రాష్ట్రములభింపనిండు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకులువాది నిమిషములో జేయవచ్చును. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునకు బుద్ధిచెప్పవచ్చును. అప్పుడే అలకలపైకిను దానికి బుద్ధినిచ్చెదను.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమా! నీకుపూర్వములేదు. నీకువాలిలేదు. నీకు భూములేదు. నీకు యాత్రాయుక్తవిజయవా జ్ఞానములేదు. నీకు జేవుడిచ్చిన కంట్లులేనా! కరదేశములలోని విశ్వవిద్యాలయములకు వాచుటకు నేకములను గోల్పోయి తివా? కరదేశములలోని వాస్తవలను విడుటకు శ్రోతములను బోగొట్టుకొంటివా? నీవు యద్యవృత్తు నోములను నోమకొన లేదా? ఇన్నికేల విద్యార్థులను ఉండుననిపించి, వారి క్తమునదాగి, వారిని మృత్యువు నోరుకునంది నీజేమిచేయు దివు. నీవొక్కదానినే చెన్నపురిలో నొకపెద్దసాధనముగట్టు కొని కూర్చున్నచున్నపు చల్లరిగాలిని అనుభవింపుచు నుభయగ మోయగ నుండు మనుకొంటివా? అదెట్టిని జంపి ఎవరు సుఖ మనుభవింది. శ్రీకృష్ణుడు అర్జునికి యుద్ధము నేయ మని చెప్పగా పాథుడేమి జనుచుచెప్పెను. వాబుధువుల సం దటక జంపి నేనీమిచేయు? నాకీరాజ్యమే? యని యన లేదా! అవిధముగా నీ వారలాదకు జచ్చివెనుక నీవు ఉండి నను ఉండకపోయినను నరే. ఇంతమంది పూర్వములలో నింతగండగోళమును గలుగజేసి, దుఃఖమును బొందింపజేసి నీవునుభయగ నుండునా! దైవములేదా! అయిన నిన్నకు పారి. వ్యాధికియు ధర్మకూర్కరమును. ఋషికూర్కర చక్రవర్తి. సమాజబద్ధిశాలి వరమచయ్యును. భూతదయాళును. ఆర్థు వ్యాధియును దయచేతుడా! ఇట్టి అవ్యాధియపు, అధర్మపుత్రోదను క్రొక్కిన నీవు కృత్రి బొందగలవా? వికసింపగలవా? లేవు లేదని అకాళవాణి కలవచ్చుట్లు నాకు వివరించె ఇయ్యది నిజమని నమ్ముము పరవశమునకు సకాలము కచ్చియొకరేమి చేయగలను? అద్యవృత్తులను పాడుచేయులాదు లేదు. దుర్లభవృత్తులకు వాకుచేయవలె నేను. ఇది దైవాధికము.

188 మంది ధాతువుల మందులకోటకు ఇంక చీకటిలో జెతుచున్నారా? నిరుదనంబుమాత్రము. 40మాత్రముల దేవు ప్రయముకు 1.5 గురదనెదముగా నుండువుడు ఇంకీత్రయమును ఏలగ్గి అనుభవించుచున్నారా? ఈమాత్రము వాల్యుంతు చెనువదగ్గి పరికరలేక లేపించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇంకీయట్టి సారము, నల్లంపకత్తెలు, బలహీనము, రక్తకోమముగ్గి అర్జునము, మలబంధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యార్థి కృత్రికల నిమిషములో బోగొట్టును, రాజవిద్య వారాగ్గి యుజి కేకరణి, 20, చీనాబామకొద్దు చుగ్రాను.

I

ఈ క్రింద న్యాయురీ ప్రాంతమున నడచిన
 వాహనమును దక్కాపురమున నున్న నీలకంఠ
 తల్లివేలై ఇటీవల కనుగొనిన విషయముల నే ప్రాచీన
 పురాణమునందుండిరి త. ప్రాచీనమున నుండియు కంఠ
 వదాంతగ్రంథమునందుండియు ఉపన్యాసముల నిర్వచనములను
 దానిది.

మదరాసు కార్పొరేషన్ }
జనరల్ డిపార్టుమెంటు }
12-6-1916.

విషయానుక్రమణిక.

హైందవ స్వరాజ్యమునకు	2
చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము	3
అమెరికాదేశపు భారతీయులు	4
పత్రికా రాజకీయము	5
ప్రజాసామ్రాజ్యము	
నిన్నటి సాయంకాలపు సభ	6
శక్తికిమించిన సాము, స్థానిక వార్తలు	7
చెన్నపురి కార్పొరేషను	8
ఇంగ్లీషు తంత్రవాదులు	9-10
దిగోసా మహాసంగ్రామము	
విశేష తంత్రవాదులు	-1112

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ జూన్ నెల 13-వ తేది

మంగళవారము.

నిన్న సాయంకాలపు సభ

పత్రికా శాసనమును రద్దు చేయవలసినదని కొనుటకును 'న్యూయింగ్ రూ' విషయమున సభి కారులు అవలంబించిన కార్యపద్ధతిని ఖండించు టకును నిన్నటి సాయంకాలము సమావేశమైన పౌరసభ అసమాన విజయోపేతముగా జరిగిన దనుటకు సందియము లేదు. నియమితమైన కాల మున కెంతోముందు సభాభవనము ప్రేక్షకులచే క్రక్కిరిసి పోయెను. ఆసమయమునకు వచ్చిన వారలకు భవనము ప్రవేశించుట కయినను ఎడమ దొరకుట దుర్లభ మయ్యెను. ఆలస్యమున వారి సంగతి చెప్పనవసరమేలేదు. సభ జరిగిన రెండు గంటలసేపును తరంగముపై తరంగమువలె సభా భవనపు మెట్లవరుసల మీదికి నెక్కువారును తావు లేక వెనుకకు దిగి దిగువారును లెక్కకుమిక్కిలి యై వెక్కిరియుగా చూపట్టిరి. ఈమహా మానవ సముద్రమును శాంచినప్పుడు 'మొన్నటి దినమే మద్రాసు పైక్కు పత్రిక హెచ్చరించెనే. ఈమహా జనమున నల్లరిచెట్టిచ వలయునని ఎవ్వరైనను అజేపవిగా ప్రయత్నించిన యెడల చేయగలఁబని యేమి' యను ననుమానము సామాన్యులకు దోచి యూడవచ్చును. కాని యొక్క స్వల్పపు అల్లరియై నను లేక ఆ మద్రాసుపైక్కు పత్రికయే వ్రాము రితిని గౌరవ పదవులకు నిర్వచనముల నొనర్చు సభవలె చక్కగా క్రమముగా సభ జరిగిపోయెను. బురదలో కాలుపెట్టిన ఆపత్రిక సమావేశమునందు విద్యార్థుల వారివయస్సు వారల ఎక్కువయింది రనియు దివ్యజ్ఞాన సామాజికులు గుంపుగ వచ్చి యుండిరనియు వ్రాసినను సమావేశమును జూచిన నా రెవ్వరును సమావేశపు గౌరవము నిరీతిని తగ్గింప దలంపరని మాత్రము నొక్క వక్కాణింప గలము. ఏముఖమును చూచినను జీవన సంగర మున నుండు ముఖముగానే కన్పించినది గాని విద్యార్థి ముఖముగా కన్పించ లేదు. విద్యార్థులు బహు స్వల్ప సంఖ్యాకు లుండిరి. విద్యార్థుల వయస్సువారో యని అనుమాన వాక్యమును పైక్కు పత్రిక చొప్పించుటయే తనకు తాను ఖండిత వ్రాసుకొనుటయై యున్నది. ఈ విధమగు వార్తల నియ్య జూచి తనదాను మోస పుచ్చు

కొనుట మాత్రమే కాక సక్రమము కాని విషయ వివరణముచేత ప్రభుత్వాధికారులను గూడ భ్రమలో పడవేయ జూచుట ఏపత్రికకును ధర్మముగా దోచదు. అయినను ప్రభుత్వాధికారుల ప్రతినిధు లాసభయందు లేకపోలేదు కావున సంత చింత నందవలసిన యవసరము కానరా లేదు. సభయందు చేయబడిన యుపన్యాసములును సప్రేక్షకుములై గంభీరములై భక్తి విశ్వాస పూరితములై తన రారినవి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య సంరక్షక సైన్యము లను సంపూర్ణ స్థితికి గొనివచ్చి ఆ సామ్రాజ్య సంరక్షణ ధర్మమును నిర్వహించు కార్యముననే ప్రాణత్యాగ మొనర్చిన ఆకీచిరు ప్రభుని ఆయోధ్యాగ్రేసరుని స్మరణతో సభ ప్రారంభ మగుట సభోద్దేశమునకు నెక రీతిగా వన్నె బెట్టిన దను టకు సందియము లేదు. నిన్నటిదివ ముపన్యసించిన వారిలో గోవింద రాఘవయ్యగారు పత్రికా శాసనమును కూకటి ప్రేళ్లతో కూడ పరిశీలించు వారైరి. ఆ శాసనము నిర్మింపబడిననాడు ప్రభుత్వ సభ్యులు చేసిన యుపన్యాసముల నాధారముగా చేసికొని ఆ శాసనము ఆరాజకుల నాంచు నుద్దేశమున చేయబడినదియు, అందులో హైకోర్టు అప్పీలు దోష వివరణము అను రెండుసంరక్షకగుణ ము లిమిత్తినందున అనధికార సభ్యుల ద్వాని కంగీ కరించినయు, తరువాత ఈరెండు గుణములును వట్టి మిథ్యలనుట కలకత్తా హైకోర్టువారే ఘంటా పథముగా నిర్ణయించినయు, కాలములు మారి హైందవభూమిలోని యరాచకులవృత్తియంతరించి హైందవభూమి మహా సామ్రాజ్యభక్తి పరిపూర్ణ మగుట వేయివిధముల నిరూపిత మయినదనియు గోవింద రాఘవయ్యగారు వివరించి హైదరాబాద్ చితంబగు పత్రికా శాసనము నేమి హైందవ పరిస్థితులలో శక్తుక రద్దు కావలసినదని తెలియ జేసిరి. కా॥ బయ్యా నరసింహాస్వర శర్మగారు శాంతి గలచోట నశాంతిని బుట్టించు రీతిని అధికారు లీ శాసనము నుపయోగించుటకు వీలుండు టచే మనము నిజముగా రాజభక్తుల మగుమమేని నేమి యుద్ధకాలమై సాదిగ్ధ సమయమే యైనను ఈ శాసనమును వెంటనే రద్దుచేయువ వలసినదని మన సర్వశక్తులను వినియోగించి ప్రభుత్వము వారికి నివేదించు కొనుట ధర్మము, న్యాయము, అత్యవసరము నని వక్కాణించిరి. ఈ ఇరువురి వాదమును సదిగించు మరియొక వాదమును అధికార వర్గమువారు తేగలరని మేము తలంప జాలము. ఇప్పటికైనను మన ప్రభుత్వమువారు నిరీధక శాసనములలో నతితీక్షణబగు నిశాసన మును నుపసంహరించి వైతురుగాక యని హృదయ పూర్వకముగా కోరుచున్నాము న్యూ ఇండి యాను గురించి చెప్పుటలో అగ్రాసనాధిపతి సర్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు గారును ఉపన్యాసకులు గోవింద రాఘవయ్యగారు కా॥ బి. ఎస్. శర్మగారు. రా. రా. చల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠి, సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు రెల్లరును ప్రభుత్వము వారు కారణము లేని కార్య మొనర్చి యింత యాందోళనకు కారకులైనారని మొర పెట్టిరి. గోవింద రాఘవయ్యగారు మొలుపవత్రిక మూడు హెచ్చరిక లివ్వబడినవని వ్రాయుటచేతనే హెచ్చరిక లవసరమని యెప్పుకొని తమకో నేకీభవించిన

నైన దని చెప్పుట చక్కని యోజనాపరత్వమును చూపించినది. న్యూ ఇండియాను హెచ్చరిక యిచ్చి నట్లు మేష్ట్రీగారు అమగబడినప్పుడు గూడ చెప్పు రై కదా! ఈ కారణమున దేశమునం దొకే యభిప్రాయము సాధ్యమయినది. స్వపరిపాలనా దోళనము న్యూ యిండియా పూనియుండుట అధికారులకు కంటగించు చున్నందున వారాపత్రికను విధ్వంసము చేయు తలపెట్టినారని ఎల్లరకును దోచ నారంభించిన దని నిన్నటి యుపన్యాసకు లెల్లరుకు వాగ్రుచ్చిరి. స్వపరిపాలన గోరు వారందరి గతి యింతయేనా యరు విస్మయము ప్రజకు జనించి ఆందోళన జవించిన నందులో వింత యేమి కలదు? కొన్ని పత్రికలు ప్రభుత్వమువారి అనుగ్రహము కలవరు ప్రకటింపినవి స్వపరిపాలనా సమస్యను న్యూ యిండియా మిషన్ దూషించు చుండుటయు ఈ యాందోళనను పెంచుటకు సహకారియైనది. హార్డింజి ప్రభువయ్యకు స్పష్టముగా స్వపరిపాలనాదర్శము హైదవులకు న్యాయమగు నాదర్శమని తెలిపియున్నను దేశీయ మహాసభ దీనినే సంవత్సరములుగా అంగీకరించి యున్నను కా॥ సర్ హార్డింజి స్తూత్యుగారు పత్రికాశాసన ముచే నిష్కల్మషహృదయులగు పత్రికానిర్వాహకులు జడియ నక్కరలేదని చెప్పి యున్నను కొంచెము విస్తారముగా నిర్భయముగా స్వపరి పాలనను గురించి ముచ్చటించువారలను అధికారు లు అన్ని విధముల, కల్మషనిష్కల్మషహృదముల నాలోచింపక, అణచివై తురరు భావము లోకమున ప్రాకినదని నిన్నటి యుపన్యాసకులు చెప్పవలసి వచ్చుటకు మాకు మహా సంతాపమును కలిగించు చున్నది. భావ విచుర్చ, భావవ్యాపనము సక్రమ ప్రవర్తన, ఇయ్యవి శాంతముగా జరుగునెడల అభిప్రాయభేదములున్నంత మాత్రమున తామేమియు జోక్యము కలుగచేసికొనుట లేదని మా స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఇంకను నిరూపింపవలసి యున్నం దుల కెంతయు వగచుచున్నారము. పెట్లండు ప్రభు ప్రభుత్వమువారు రాజధానియొక్కయు దేశముయొక్కయు ఏకవాక్కును మన్నించి కీర్తి యశస్సులగాతురు గాక యని కోరుచున్నాము.

శక్తికి మించిన సాము.

చెన్నపురి నగరపాలక సంఘమువారు పడు చూడు పలుకాట్లు మాచమవరు లెరుగనివి గావు. వారు ఈ సంవత్సరపు ఆదాయ వ్యయముల మదింపు పట్టికను పూవునప్పుడు బయట పెట్టిన ఆర్థిక దురవస్థ ఇతరుల మానసములలో జాలిని బుట్టించునదై యుండినది. కొంత పని యంతయు ఆపివేయుట మంచిదనియు ననేకులు సభ్యులు అభిప్రాయపడిరి. ఆ మదింపు పట్టిక ప్రభుత్వమువారి యనుమతిని బొందుటకు బోయి యూడి అనుమతిని పొంది వచ్చినది. ప్రభుత్వమువారు అనుమతి నిచ్చుటలో నగరపాలక సంఘమును తీక్షణముగా విమర్శింప కున్నందులకు సంతసించు చున్నాము. నగరపాలకులు చేసిన తప్పి దినర కేమియును లేదు. పండితులను వారి నెత్తిని తెచ్చిపెట్టి ఈ నగరమున కీయూ బంగరు బంధములు గావలయును మీరు తగిలించు కొనవలసినది యుగా వారు ప్రభుత్వ మువారు రున్నారు కదా మన వీవు చరమ టకు, తగిలించు కొనునవి నువర్ణ శృంఖములు

గదా, యనితగిలించు కొనినారు. ఈమధ్యన మా నగర పాలకులు మిణకరింప వలసిన తరుణమా నన్నముకాగా ఈవిషయమునే తెలియజేసిరి. కాని నాడు ప్రభుత్వము వారు ఇందలి నిజము నంగీకరింప లేదు. నేటికైనను అంగీకరించి నందులకు సంత సించు చున్నాము. ప్రభుత్వము వారే నేటినిము మానగర పాలకుల కష్టములను వణించినారు. వారిచేతిలోని నిలువ అయిపో వచ్చింది. ఆదాయ మార్గమును పెంచుటకు వారికి శాసనాధికారములేదు. యుద్ధము కారణముగా అప్పదొరకులయు కష్టములు యున్నది. నగరపాలక సంఘమువారి స్వాధీనములో నుండు. గవర్నమెంటు వ్యత్రములు మున్నగువాని విలువయు తగ్గియున్నది. అయిన నీటివసతులు మురుగునీరు వసతులు వీనిని నిర్వహించుటకు మాత్ర మపారముగా ధనము కావలసి యున్నది. నగరపాలక సంఘపు చాలు ఆదాయము చాలు కర్బులకు సరిపోవుట లేదు. శాసన మూలకముగా ఆదాయ మార్గములు పెంపు చేసిన నే కాని వ్యయములకు సరిపోవు. అంతదకు తగిన ఏర్పాటులు చేసికొనవలెనట. అందుకుపాయములను ప్రభుత్వమువారే సూచించినారు. విశేష కార్యముల వ్యయము ప్రస్తుతము తగ్గించి మితి పెట్టుకొనవలెనట. 50 లక్షల కంటె నెక్కువ వ్యయ మొనరించరాదట. ఇది విచేష్ట నూద వ్యయపెట్ట వలెనట. ఈ సంవత్సరము (1916-17) రు 19,000,00 లకు బదులు రు 13,50,000 అప్పు తీసికొనవలెనట. నీళ్ల వసతి, మురుగు నీరుల వ్యయములు మడింపులు మిక్కిలి హెచ్చిపోయినవట! మాడలేకండితుని యంతెలను చక్కగా విమర్శించి సాదరు ఖర్చుల క్రింద చూకబడిన గొప్ప మొత్తముల వివరములను కోరవలెనట! ఇతర వ్యయములలోను తగ్గించుటకు ఏమియుంతయు తగ్గింపవలెనట! ప్రభుత్వమువారు నగరపాలక సంఘముపై నింత యనుగ్రహము లిగియుండుటకు మిక్కిలి సంతసించు చున్నాము. నగరపాలకులును నీయనుగ్రహము నుపయోగించుకొని సందిగ్ధసమయమును వివేకముతో తరింతురు గాక యనియు విశ్వసించుచున్నాము. కాని ప్రభుత్వమువారికి నగరపాలకుల యెడల యనుగ్రహము పోరులకు భారకారణముగా పరిణమించునేమో యను భయము మాత్రము సహజముగా పుట్టుచున్నది. మద్రాసు నగరపాలక శాసనము సవరణ యగుచున్నదట! అందులో నగరపాలకుల యాదాయమార్గములు హెచ్చింపబడనట. అనగా పోరులపై ఎక్కువ వస్తులు వైచుటకు వారి కధికార మియ్యబడునట. ఇక్కడికి ఈ నగరమున కొన్ని వస్తులు ఏనగరములోను లేని యంత బరువులవై యున్నవి. కావున పోరులు చక్కగా విమర్శించుట కవకాశ మియ్యకమాత్రము క్రొత్త వస్తుల యధికారము నగరపాలకులకు నియ్యరాదు. లేనిపోని సౌఖ్యములను గోరి శక్తిమించిన సాముచేసి విరిగి పడుటకంటె మిత సౌఖ్యములతోనే తృప్తిపంది సామాన్య జీవనమును నడుపుట మేలు. ప్రభుత్వపు పండితుల ప్రతిష్ఠ నిలుపుటకై పోరులపై బరువు మోయకుండును గాక యని కోరుచున్నాము.

ముద్రణ సంరక్షక సంఘము.

వార్తాపత్రికలకును ముద్రాక్షరకాలకునుగల నిర్బంధములను తొలగించి స్వాతంత్ర్యమును సాపించుటకై బొంబయియందొక సంఘము గతి సంవత్సరాంతమునందు స్థాపింపబడినది. ఆ సంఘమునందు ముద్రాక్షర కాలాధిపతులు సంపాదకులు సభ్యులుగనుండుట కర్హులు. గత శనివారమునం దా సంఘముయొక్క స్థాపితోపసంఘము బొంబాయియందు

గూడినది. బొంబాయి కార్మికలుగల సంపాదకుడైన బి.జి.హార్నియను గారు దత్తమానసంకల్పమున క్రాంతికాధిపతిగ నేకగ్రీవముగ నెత్తుకొనబడిరి. ముద్రాక్షరకాలకును వార్తాపత్రికలకును కంఠపాశములెత్తెను 1910 వ సంవత్సరపు చుట్టిగా కాదనము రద్దుచేయుటగాని పూర్తిగ మాన్యుటగాని యవసరమనియును చెన్నపురి దొరకనముకాక న్యూ ఇండియా పత్రిక నుండి ధరావతు గోతుట వస్తుతము కాదనియును, కాని సామాన్య పరిపాలకులు సాన్యమైకంత త్వరతో రద్దుచేయుట యవసరమనియును, కాననము నిర్బంధిడి సుముమునందా పాలకులు తెలిపిన సానుకంపభావముతోనే కాననముపాలించుట యవసరమనియును తీర్మానింపబడినది. ఈతీర్మానమున కనుసాధమై భావముగలవర్షులు జనరలు గారికి ప్రత్యక్షముగ విన్నవించుటకై యొక సంఘ మేర్పరపబడినది. ఆ సంఘమునందు హార్నియను గారు, చుడమోహన మాలగృహకు, చింతామణి గారు, మరేంద్ర శాస్త్రిగారు, మోతీలాలు ఫోను గారు, రామాంధ ఛాటర్జి గారు, ఆ.బీ.సెటల్యు గారు, కన్యారంగ య్యంగారు, జి. ఏ. నలేశుగారు మొదలగువారుగలరు. రాజప్రతినిధి కానమును రద్దుచేయుకయినను ప్రతినిధుల నితేద సలహా సానుకంపభావముతో వితుట కంగీకరించుటయును సమాధానము నిచ్చుటయును యొక్క ముగిసిందీ దత్తమానసమునందు వ్యాప్తమగుచున్న సంతోషమును నాపుటకు దోడ్పడ గలను.

వాగినుల కలవు.

సంవత్సరము సంవత్సరమును వాగినుల కలవును గురించి మొరపెట్టవలసినవృత్తులకు చింతించున్నారము. మరల భాషను హేంద్రవరము వ్యాపారముల పదగాని ఇబ్బందులు తెల్లయు పడుచున్నాడు. స్త్రీమనమేస్తరులకు మొదలుగొని బ్రాహ్మిణీ మూసరింటులవరకును అందరికీకాదులకును విజ్ఞానములు వంపుకొనుచున్నాడు. తంత్రీవార్తలు కొట్టుచున్నాడు. వారముల కొలది పల్కరించు దిక్కులేక నష్టపడుచున్నాడు. ఈదుస్థితి తీర్చుటకు అధికారులు రద్దయిరయే వశ్యమ చేయుచున్నట్లు కానరాదు. తుదకు కొన్ని స్త్రీమనలలో, ఉపాసారభాగము తాడెట్లినూడెములో, సరకులు నిజమెట్లు కొనుటకైను స్థలములేవట! చక్కని వ్యాపారకాలమున రైల్వేలను నమ్మకొనిన ప్రజలు అందుకని పన్ను అమ్మకొనుచుండు ప్రజలు ఈతీని ఆకాభంగమొప్పుట వ్యాధియైకాదు. బ్రాహ్మిణీ మూసరింటు గారు తగినచర్య పుచ్చుకొనుట యత్నంపరము. తాత్కాలికముగా తాము తోడ్పడుటే కాక వాగములేక దత్తకు తెల్లు అల్లాడుచున్నాలో వైయధికారులకును రైల్వేలో దుడుకు తెలియజేసి తగిన కాళ్ళతో ప్రతికారము లొనర్చుటయు వారి ధర్మముగానే యున్నది. వైమొత్తుల ప్రత్యేకముగా విచారించి ఇకముందు ఇట్టి మొత్తులు కలుగకుండుటకు తగిన ఏర్పాటులొనర్చుటకు అధికారులు పూనుటకు గాక యని కోరుచున్నాము.

రవ్వను విజయము

లండికొ బాగు 12:—రవ్వను విజయమునకు నికర్మన ములింకను అనేకములు కనబడుచున్నవి. రివ్వకులు ఆస్తి యనుల నేనాముఖము రెండువోట్లు ఖేదించి. కానిని మరల యధాస్థితికి దెచ్చుట కత్వము నానాకష్టముల బడుచున్నాగు (ట్రైబినో, విటాజోలయందు, తమనైవ్యమును ఫిరంగులను మెల్లగా వెనకకు నడపించుచున్నాడు. ఆత్మీయాయుతు గూడ వాడు నైవ్యమును వెనకకు తీసికొని పోవుచున్నాడు. 40 మైళ్లపొడవున లక్ష్మీకు ఇటుంటుగల ఆస్తి యను నేనాముఖమును రవ్వను ఖేదించి. దక్షిణమున బక్ బడ్ నుండిన ప్రకృష్టివాసులు కలియువోటికటగుల 18 మైళ్ల కత్వనేనా తంక్తియు ఖేదించబడినది. రవ్వకుల ఫిరంగిబలము అంతయు గానున్నది. ఈఫిరంగిలు కత్వకందకములకు నాశనముచేసి వాని యందు శత్రువుల పీకులకు పూడ్చివేసినది. రవ్వకు ఫిరంగి నైవ్యము వెనక కదాదిదళములన్ని కత్వవులకు నాశనముచేసి, అనేక పటాలములను జట్టుకొనినది. రవ్వకుల నవ్వమును విశేషముగా గలిగించి కాని ఘోరరక్తపాత మొక్కడకు గలగలేదు. రవ్వకు పదాదిదళము కత్వవుల దివ్యతీరుత్వతీరు పంక్తులనుగూడ తాకినది. వారి వెనక కానెరుల పటాలములన్ని కత్వవులను దుడిచివేసి పదాదిదళపు వని పూర్తిచేసెను.

స్థానిక వార్తలు

కాలమూల ప్రితి:— నేటిని మధ్యాహ్నము 10.32 డిగ్రీలు. అధమోష్ణము 79.5 డిగ్రీలు.

మనరాసు పురపాలక సంఘము.— ఈ కల 20 వ తేదీ మంగళవారమునాడు 6.30 గంటలకు జమావేళయగును. ముక్తికాముల వృత్తాంతము సరము నియమింపబడిన ప్రత్యేకసంఘముగా నావృత్తాంతము తెలియజేయవలెను.

మేయ్యుఫర్డు ప్రభువు గారి విజ్ఞాపనము.— మేయ్యుఫర్డు ప్రభువు గారి విజ్ఞాపనము నిమిత్తము రూ 1250 లు వెచ్చగింపబడినవిగా, ఆ సొమ్ము నిర్మించవలయుననియు కోరగా కలకత్తా పురపాలకసంఘముగా రాసొమ్మునకు జమ నుటించి.

శాసన నిర్మాణ సభ:— గంబాళ విభాగ పట్టణముల నూత్నతరపున విభాగపట్టణము, అడమిగరము, భీమని పట్టణము, అనకాపల్లి, చీపురుపల్లి, పురపాలకసంఘములు ఉదరాను శాసననిర్మాణ సభ్యత్వమునకు ఆకట్ల మార్పవారాయణ రావు గారి చేర్పొనుచున్నవి.

దత్తమండల సాంఘికసభ:— ఇదిరకలో ప్రకటించిన ప్రకారము దత్తమండల సాంఘికసభ ఆంధ్రనాటిక కళాకాలా ప్రస్థితులు కె. హనుమంతరావు ఎం. ఏ. వి. ఎల్ గారి అధ్యక్షతక్రింద ఈ నెల 17, 18 వ తేదీలకు వెనకొండలో జరిగెను. ప్రతినిధులకును పత్రికలకును తగిన యేర్పాటులుజరుగుచున్నవి. వారి కేగొమ్ములను గలగలండు నటుల ఎవ రెవరువచ్చుననియు ముందుగా మాకు తెలియజేయుటకు గాక యనియు బహుమతిగొలువ వ్యాపకలంపించికాక ఒకదిన ముందుగా దుడతేవెనక గాక యియు సభాకార్య దృశ్య వ్యామయన్నాడు.

ఎం. ఏ. పత్రికయ్యులు:— నెల్లూరుజిల్లా కావలి వార్తాత్వలగు కేళిబాట్ల లక్ష్మీనూసింపాడు గారు ఎం. ఏ. కే. కే. లో కృతార్థులయినందున మాత్రరజకులు విశేషమును సూచించుటకు 9 తేదీని ఉత్తర పాతకాలా భరణమునందు సభ చేసి. వి. కే. నుబ్బకల్లు, కె. వరగోరావు గారు లక్ష్మీ సరసింపాడుగారిని అభినందించి. కావలిలో ఎం. ఏ. లక్ష్మీయందుటకు వీరే ప్రముఖులు వీరిని యాదర్శముగ గైకొని పాతము విద్య నార్జించ వలయునని సభాధ్యక్షులు హెచ్చరించి.

పోర్టు సొంబు బాజ్విగ జెల్లు.

మేజరు హెన్రీకర్ పాటిక్ గారిని విలియమ్ హెన్రీ కత్తు గారి స్థానమున మనరాసు రైవ్వసంఘ సభ్యులుగా గిరర్నరుగాడు నిర్ణయించిరి.

నెల్లూరుజిల్లా వ్యాయాధికారి ఎమ్. మూర్తికారాయణ రావుగారు పనికి రాజీనామా యిచ్చుటలన గవర్నరుగారు వారికోసరిన ప్రత్యేక వ్యామాధికారి అధికారులును తీర్చిదిద్ది.

సె.పుతుండి వచ్చిన పిమ్మట దెన్నాళ్ల వైవ్యగారు గోదావరి జిల్లా పోలీసు ముఖ్యదేంటుగా నియమింపబడి.

గుంటూరు జిల్లా పోలీసు దెన్నాళ్ల మాదిరింపెండు సేలకు పొత్తురంగ ముద్రలియూ ఆనర్డుగారు నెల్లూరు జిల్లా పోలీసు ముఖ్యదేంటు వెళ్ళుట ఆనీపెంటుగా మార్పబడెను.

అన్నును బుయ్యకొనుట

రవ్వకులకు స్వాగతము.

వెల్లూరు గారు బాగు 12:— రవ్వకులకు అత్తుకు ఆకస్మికముగ బుయ్యకొనిన అత్తువృత్తు రవ్వకులచే బడనకు వీరిదే గాని “చింతాపనానీ” పిమ్మటయినది. ఈతడకు ఫల హార మొనరించి ఉత్తరక్షణమును రవ్వకులకు తీసి. వందె నులు మున్నగువాటిని వర్షం మొదలించ ఆస్తి యను కరకాళము లేదయ్యెను. ఇదటి వాస్తవ్య లుడియను రవ్వకులను లక్ష్మీ త్యానముతో స్వాగతి మొనరెను.

అంకితం ఇవ్వబడుతుంది.

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి డెల 0-12-0

THE GREAT WAR.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Two Steamers Sunk.

LONDON, June 12. The Swedish steamer "Enemy" has been sunk by a mine in the Baltic. One of the crew was killed and four drowned. The Norwegian steamer "Dure" has been sunk. Fifteen were saved.

Obituary.

LONDON, June 12. The death is announced of the Reverend Ralph Wardlaw Thompson.

France.

THE GREAT ATTACK AT YPRES.

German Repeat Verdun Tactics.
Canadians' Magnificent Heroism.

LONDON, June 12. Reuter's representative at the British Headquarters says that in the great attack on the Ypres salient the enemy have been repeating to a sinister degree their Verdun tactics. He describes the epic heroism of the Canadians. He states that there is conclusive evidence that the Germans concentrated a huge number of new guns, including naval guns. The attack on June 2nd was preceded by such calm that Gen. Sir Mercer and Williams started inspecting the front line trenches. The bombardment broke out with startling abruptness. General Mercer was last seen dazed by shell shock and General Williams was wounded in the face. The bombardment lasted five hours. The range was then raised and infantry charged what could no longer be called trenches. The Canadians, in spite of overwhelming odds, resisted magnificently. Some sprang over parapets and attacked the Germans in their confusion with the bayonet. A handful eventually led back to a small wood, which, after a terrific bombardment, the Germans sought to penetrate. But the Canadians withstanding their fire till the enemy were at point blank range shattered all the attacks. The deeds of supreme valour performed that day would fill a volume. The engagement looks as if it may develop into a third battle of Ypres.

LONDON, June 12. PARIS.—A semi-official statement says: We are waiting calmly till the enemy is irremediably exhausted before making a decisive counter-attack.

Russia.

15,00,000 Men Under Russian Commander.

LONDON, June 12. AMSTERDAM.—It is stated in Vienna that General Brusiloff has a million and half men.

Enemy Demoralised. Wholesale Surrenders.

LONDON, June 12. The full extent of the Russian victory is becoming even more evident. The Russians have torn two huge rents in the Austrian front. The Austrians are making desperate efforts to repair these. They are scraping troops and guns from the Trentino and Isonzo fronts, and are even withdrawing men from Albania. The largest rent is northern which has a front of 40 miles with the centre at Lutsk. The southern rupture extends roughly from Buczary to the junction of the Strypa and the Dniester, a distance of 13 miles.

All accounts agree as to the superiority of the Russian artillery, which reduced the enemy trenches to a mass of powdered concrete, burst sandbags and other debris mingled with mutilated corpses and fragments of flesh. Russian advance artillery preparation was followed up by waves of fresh young infantry trained to concert pitch. They swept like an avalanche through the remnants of the entanglements and across hidden pits filled with deadly spikes, overwhelming the Austrians, who were dazed and surrendered in battalions. The Russians' losses were heavy, but masses of steel and blood did not falter. They rushed on to the second and third lines. Then the Cossacks swooped down and demoralised the Austrians, completing the work of the infantry.

Capture of Lutsk. Russians Welcomed.

PETROGRAD, June 12. It transpires that the Russian capture of Lutsk was so precipitate that Archduke Frederick had a narrow escape of capture. He lunched there, and the Russians arrived shortly afterwards. The Austrians had no time to destroy the stations or bridges. The inhabitants received the Russian troops with wild enthusiasm, kissing their hands and rifles.

Italy.

Italian Political Situation. Coalition Cabinet.

LONDON, June 12. ROME.—All parties emphasise that the crisis is solely due to a desire to render Italy's participation in the war more effective and her union with the Allies closer in all fields. The latest prospects are that a very strong Coalition Cabinet will be formed composed of all most all prominent statesmen.

Greece.

No Blockade of Greece.

LONDON, June 12. SALONIKA.—It is explained that the Allies' measures in regard to Greek trade do not constitute a blockade,

but restriction of commerce. Coasting trade and fishing will still be carried on.

Bulgarian Desertions.

LONDON, June 12. SALONIKA.—French aeroplanes have dropped bombs on Fort Rupel and other Bulgarian positions. The Bulgarians are deserting daily.

United States.

A Straight Fight Expected.

LONDON, June 12. Although Mr. Roosevelt has not yet definitely promised to support Mr. Hughes, feeling is growing in America that there will be a straight fight between Messrs. Hughes and Wilson. The former is undoubtedly a very strong candidate. He is greatly respected for his uprightness and abhorrence of craft.

China.

Japanese Troops to China.

LONDON, June 12. TOKIO.—A battalion of infantry is going to Tientsin. It is officially stated that the measure is due to the desire of foreigners for increased protection.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, June 12. The following telegram, dated the 11th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The great Russian offensive continues on the whole front from Pripet to Roumania. The Russians advancing in the direction of Lemberg crossed the river Strypa and reached the river Zloty Potok, five miles west. The Germans are attempting to arrest the development of the Russian offensive on the pierced front and have sent forces from the north to aid the Austrians, but in spite of obstinate resistance the Russians progress and the total number of prisoners now exceed 51,000.

The British report raiding, mining and artillery activity. A party of the Gloucester Regiment entered the enemy trenches and attacked the garrison and carried off a machine gun. The British artillery destroyed a railway station. The British exploded six mines successfully.

Now that the Germans have captured Vaux Fort they are battering at the nearest route to Verdun and continue their attacks on their side of Thiaumont farm to north-west and penetrated one of the trenches between the farm and Caillette Wood, though repulsed elsewhere. The Germans also attacked Hill 304 on the left bank of the Meuse, but the attack, though accompanied by jets of liquid fire, failed.

The Austrians' attacks on the Trentino front continue with great violence. The Italians repulsed extremely violent attacks in the Astico Valley, but east of Asiago, the enemy having received enormous fresh reinforcements and carried out intense bombardment with numerous batteries, the Italians fell back a hundred yards to the east of the former position. The Italians calculate that the mass of troops which the Austrians concentrated in Trentino has been rapidly reduced by Italian resistance, while the Russian offensive in Galicia renders it impossible to bring fresh forces from the Russian front.

Parse mountains, in East Africa, are now clear of the enemy. In the south the force lies below Usambara mountains and the lights of Wilhelmstai are clearly visible.

The British patrol force of monitors and destroyers drew the enemy destroyers into Zeeburchge.

Punjab Legislative Council Meeting. The Punjab Aeroplane Fund.

SIMLA, June 12. A meeting of the Punjab Legislative Council was held to-day. Sir Michael O'Dwyer, Lieutenant-Governor, presided. After the Members had taken the prescribed oath of allegiance His Honour said that the Commander-in-Chief in India have received the following letter from the Assistant Private Secretary to the King-Emperor regarding the Punjab Aeroplane Fleet:—

"MY DEAR GENERAL.—Your letter of the 30th March to Lord Stamfordham, together with that of the Lieutenant-Governor of the Punjab has been read with pride and interest by the King-Emperor. His Imperial Majesty is much impressed with the whole-hearted and voluntary co-operation of all classes, races and creeds in contributing according to their means to the Punjab Aeroplane Fund and heartily congratulates the promoters on the great success achieved. The fleet of forty-three aeroplanes, while furnishing a fresh proof of the loyalty of the Punjab, will at the same time provide a valuable addition to the fighting efficiency of His Majesty's Imperial forces. Should an opportunity occur the King-Emperor hopes to see some of these aeroplanes that will bear the names of the States and districts with many of which His Imperial Majesty is personally acquainted.

The Lieutenant-Governor thought that it was a happy augury for the new Council to meet under this inspiring message from the Throne.

TELEGRAMS.

Death of Lord Kitchener.

On the motion of Nawab Zulfikar Ali Khan the following resolution was unanimously adopted:—"That this Council deplores the loss sustained by the Empire in the untimely death of the illustrious soldier and statesman, Earl Kitchener of Khartoum."

Member for Imperial Council.

At the conclusion of the meeting Sirdar Wundar Singh Majhitha was unanimously elected by the non-official members as their representative in the Imperial Legislative Council. Three non-official members were elected to the Finance Committee.

Rs. 10,000 for Ambulances Works.

SIMLA, June 12. The Indian Council of the St. John Ambulance Association gratefully acknowledged the receipt through Mr. Dutta, Deputy Magistrate of Manbhum, of a handsome donation of Rs. 10,000 from Raja Jyoti Prasad Singh Deo of Panchet, towards the provision of comforts for hospital in Mesopotamia.

Mesopotamian Affairs.

SIMLA, June 12. The following is from "Eye-witness" who in a letter from Mesopotamia dated 13th May writes:—A Doctor just returned from Kut tells me that British soldiers taken at an earlier stage in the campaign are teaching the Turks to play football. While he was evacuating the wounded a Turkish officer asked him if he would not take off the German officers too and rid the Turks of them.

One of the naval ratings on board a British steamer which went up to take off the wounded recognised an acquaintance ashore in the person of a German petty officer, late of the "Goeben." The man had been a waiter in England and spoke English well. The skipper of the British ship observing this unauthorised conference and fearing trouble called the Englishman back. "All right, Sir, he said "I was just asking him when they were coming out of the Kiel canal".

Bombay.

Press Act Deputation to the Viceroy.

BOMBAY, June 12. In accordance with the resolution passed by the Press Association of India the following gentlemen were elected to form the deputation to the Viceroy:—Pundit Malaviya and Mr. Chintamani, of Allahabad, Messrs. Sachchidananda Sinha and S. A. Raja, of Bankipore, Messrs. Motilal Ghose, Surendranath Bannerjee, Ramananda Chatterjee and Editor of "Habibul Matin" of Calcutta Mr. Malik Barkatali, Editor of the "Observer" of Lahore, Messrs. Kasturiranga Aiyengar, G. A. Natesan and Mrs. Besant of Madras, Messrs. Manilal Icharam Desai and Jamnadas Dwarkadas of Bombay, Mr. Kelkar Editor, "Kesari," and Maharatta" of Poona, and Mr. Dravid, Editor, "Hitavadi" of Nagpore.

The New 4 per cent Government Loan.

BOMBAY, June 12. It is expected in the Bombay money market that business in the four per cent conversion loan will start from Wednesday on which day tenders can be sent in. There have been many inquiries in the bazar for the outright purchase of the new loan as well as for separate purchase of conversion warrants. It is believed that up to 28th June the price of conversion loan will remain between Rs. 92 and Rs. 93, ex-warrant it price of 3½ per cent Government paper remains at the present level of Rs. 80-8. The value of conversion loan is estimated at Rs. 8 to Rs. 12 per cent. The feeling in the bazar is that after 28th instant it will not be possible to apply for a loan in large amounts and there are many financiers who believe that after that day the price of conversion loan without warrant will be high as this loan is ultimately to be repaid at par between the 15th and 20th year from now.

Bombay High Court Reopens.

BOMBAY, June 12. When the Bombay High Court reopened to-day after the vacation Hon'ble Mr. Justice Norman Kemp sat in Chambers on the Original Side in place of the Hon'ble Mr. Justice Davar who it will be remembered, has recently been through a severe illness and has been granted three months leave. Mr. Justice Kemp has for some years been Chief Judge of the Small Causes Court. Before that he was Chief Presidency Magistrate.

Servants of India Society's Anniversary.

POONA, June 13. In connection with the anniversary of the foundation day of the Servants of India Society which fell on the 12th instant, all members have assembled in their annual sessions at the Society's central home in Poona. Mr. Gandhi had specially come down to Poona for the occasion. The members discussed several important subjects during their stay in the head quarters and had their lines of work settled. Some new members were admitted on the anniversary day, these being Rao Bahadur Narayana Rao Mehar of Balaghat, a prominent pleader in the Central Provinces Legislative Council, Mr. Indulal Yajnik, B. A. L. L. B., High Court Pleader, Bombay and Mr. R. M. Thakkar. Reports of the activities undertaken by the different branches of the Society during the last year were also as usual submitted by their respective senior members. The President of the Society the Hon'ble Mr. Sastriar leaves to-night for Madras, his stay here being cut short owing to several important matters requiring his presence at Madras.

"Mr Justice Woodroffe delivered an interesting lecture at Decca on Saturday on "Matter and Consciousness." He showed that some of the most recent conclusions of European science on the subject confirm the Hindu doctrine on the point, and that Hinduism harmonises more with Western science than any other religion of the world. The lecturer also briefly summarised the Transcendental doctrine on the point, and contrasted it with the Vedantic doctrine as propounded by Sankara."

TELEGRAMS.

Punjab.

The Lahore Conspiracy Case.
Execution of Sentences.

LAHORE, June 12. Six of the accused in the Lahore supplementary conspiracy case were convicted and sentenced to death by the Special Commission. In one case, that of Hira Singh of Uharar, Lahore District, the sentence was commuted to penal servitude for life by the Lieutenant-Governor of the Punjab. The appeals of the other five to the Lieutenant-Governor and to the Governor-General in-Council have been rejected, and they have just been hanged in the Lahore Central Jail. These five men were Bir Singh of Mahowal, Ishar Singh alias Pura Singh, Ranga Singh alias Rode Singh, Ror Singh of Talwandi, Dusamj Ullam Singh of Hans Jagraon.

Sind

The War League.

The Hon'ble Mr. Webb and Mrs. Besant.

KARACHI, June 12. A division of the War League has been formed at Hyderabad, with the Hon'ble Mr. G. M. Bhurgri as President, and the Hon'ble Messrs Ghulam Hussain and the Tekchand Ubhaydas among the members of the Committee.

At the inaugural meeting the Hon'ble Mr. M. de P. Webb said that he had noticed that many discussions had been going on and many meetings had been held in Hyderabad on almost every subject except the war. He besought them to put everything aside except the war. He added: "I may mention that I went to Madras the other day to implore Mrs. Besant to put into the back ground for the time being her Home Rule campaign, not because I was in any way lacking in sympathy with those who were working for an orderly development of government in that province, but because I felt very strongly that, now in the midst of the bloodiest and most awful struggle ever known in the history of the human race, we divert energy and attention to what is comparatively a minor matter is simply wicked, it is a direct abatement of the powers of evil against the powers of good. But the talented lady was very determined. She seemed to think that the campaign was indirectly doing good by keeping extreme and irreconcilable spirits on the lines of constitutional agitation. As a very high authority at Delhi wrote to me at the time, Mrs. Besant is more like a furnace beneath the boiler than a safety valve on the top of it, and that is a view in which I think most reasonable people will concur."

Mysore

Mysore Maharajah's Birthday.

MYSOORE, June 12. To-day is being observed as a general holiday throughout the State in honour of the anniversary of the Birthday of His Highness the Maharaja. In Mysore this morning the usual salute was fired and at ten o'clock a Durbar was held at Ambavilas Palace where H. H. the Yuvaraja and the relatives of His Highness the Maharaja, Dewan and Councilors and retired Councilors and General Secretary and various officials and Sirdars of the State were present. Brahmin priests belonging to various religious Muts performed Pujas and blessed His Highness with long life.

The Birthday Procession.

MYSOORE, June 12. The usual birthday procession took place last night and was witnessed by large crowds. At 5 P.M. His Highness the Maharajah accompanied by His Highness the Yuvaraja and prominent officials, preceded by the State troops, left the palace and proceeded through the gaily decorated streets to the Government house, where a large number of European ladies and gentlemen were present to greet His Highness with returns for his birthday. Among those present included Sir M. Visweswaraya, Dewan Bahadur Puttanua Chetty, Mr. H. V. Nanjundayya, Mr. A. R. Bannerjee, Mr. Chandrasekhara Iyer, Mr. D. M. Narasinga Rao, Mr. Chatterton, Dr. Coleman, Signor Mari, Mr. Forbes James Mathers, R. D. Whiteborn, K. Chandu, K. Mathen, Mr. M. Hiraniyah and many others. After refreshments His Highness spent a few minutes in conversation with those present and then reviewed the Mysore Lancers and His Highness Body Guard which paraded on the maidan near the Government House under the command of Colonel Desraj Urs. His Highness then returned to the palace at about 9-30 P.M. through the crowded and illuminated streets.

Mysore Economic Conference.

MYSOORE, June 13. The Mysore Economic Conference reassembled this noon, Sir M. Visweswaraya, Dewan presiding. Discussion on subjects connected with industries and commerce was proceeded with. The Mysore district Committee recommended the establishment of a cotton mill in Mysore. It was pointed out by the mover that the State should guarantee 5 per cent interest on half of the Capital subscribed by the Mysore people for a period of ten years. Other concessions were also requested.

Mr. Chatterton agreed that the concessions should be granted. As regards guaranteeing interest it would, he thought, be inexpedient. A cotton mill in Mysore well managed was likely to benefit the people. There was absolutely no reason why a guarantee of interest should be demanded. As regards management it might be entrusted to an agency or firm that would assure success of management. A board of directors might also be appointed but it was not a satisfactory mode. Good managers were not equally got. Personally he should vote for good managing agents. He said there were two or three firms ready to put in money into a concern of this kind, and if their offers were accepted the success of the concern would be assured.

Narapur Srinivasa Rao, Chief Engineer, remarked that water could not be given at the concession rates asked for by the proposed promoters of the mill.

TELEGRAMS.

Mr. Chatterton said that a high level channel from Kannabadi when the works there were completed, would supply ample water for industrial works in Mysore. The proposition was referred to the Committee of Industries and Commerce for further consideration. Further guarantees for efficient working of the proposed concern were, the Dewan said, necessary before the Governments could grant the concessions requested.

BRIEF TELEGRAMS.

The P. & O. Company's S. S. "Saisette" with the homeward mails of the 6th inst arrived at Aden at 8 A. M. yesterday.

The S. S. "Malwa" with the outward mails of the 2nd instant passed Surzat at 2 P.M. on Sunday the 11th instant.

Mr. W. W. PHILLIPS becomes Additional Judge of the Madras High Court vice Mr. Justice Bakewell proceeding on six months' leave.

R. M. S. "Malwa," which left London on the 26th ultimo and has on board the mails of the 2nd instant, arrived at Port Said on Saturday, the 10th instant.

A student named Ambekar committed suicide on Sunday by drowning himself in Jumatalao owing it is believed to his failure in the last B. A. examination of the Allahabad University.

Mr. H. Hensmen, Joint Editor of the "Pioneer" at Simla died last night after a few days illness from pneumonia. The funeral will be at the cemetery at 5-30 this afternoon leaving the Walker Hospital and hour earlier.

Mr. N. W. Kemp, Barrister-at-Law, Chief Judge of the Bombay Small Causes Court, has been appointed as Acting Judge of the Bombay High Court in the place of Justice Sir Dinshaw Davar, who was granted leave for three months. Mr. Kemp took his seat yesterday on the Bench.

The Hon'ble Mr. Harchandrai Vishindas, President of the Karachi Municipality gave a rendering of Mr. Webb's speech in Sindhi, and then explained the attractive character of the British 5 per cent exchequer bonds and advised all who had any money to invest to put it into these first class securities.

Weather Report.

SIMLA, June 12. The depression in Deltaic Bengal developed and produced heavier rains in Burma and North-east India. It will probably move in a north-westerly direction. Elsewhere the monsoon has, in general, weakened. Rainfall has been nearly general in Burma, Orissa, Chota Nagpur, Central India, Konkan, south Hyderabad, Malabar and Madras, Deccan, and local in Assam, west of United Provinces, east and north Punjab, east Rajputana, Central Provinces, north Hyderabad, Mysore and north Madras coast. A few falls also have occurred in Bihar, North-West Frontier Province and Baluchistan. The Chief amounts are:—Tavoy, Akyab, Kyaukpuy and Maymyo 3 inches, Victoria Point and Diamond Island 1, Yamethin and Cherrapunji 1 1/2, Sigsagar 3, Cox's Bazar 6, Barisal and Sagar Island 3, Chittagong, Calcutta and Cuttack 2, Jessore 1, Sambalpur 5, Balasore 1 1/2, Chaibasa and Mussoorie 3, Dehra Dun 4, Chakrata 1, Hissar 3/4, Ambala and Ajmere 2, Meerut and Butna 1, Pendra and Karwar 1 1/2, Hyderabad Deccan and Mangalore 2, Mercara and Calicut 1 1/2, Cochin and Trivandrum 1 and Waltair 1 1/2.

FORECAST:—Increase in rain in Bihar, Chota Nagpur, east of United Provinces and Central Provinces with decrease in Arakan coast and Upper Burma.

Latest Telegrams.

LONDON, June 13. PETROGRAD.—It is officially announced that the Russians have approached the Suburbs of Czermoutz.

PARIS.—The communique records the complete repulse of the German attack west of Fort Vaux.

అమృతాంజనం

అమృతశబ్దమాదినిగల
మాయమందుగాదు.

ప్రతియింటనుండగినది

తలనొప్పి, వాయువుకొప్పలు

కీళ్లనొప్పి, పక్షవాతములు

చీటికి దివ్యామృతము.

చక్కని డబ్బితో సహా

సీసా 1-8 0-8-0 అవాయి

Andhra Dramatic Competitions.

అంధ్ర నాటక ప్రదర్శన

బహుమతులు.

రాజమహేంద్రవరమునందు ఫ్రెండ్స్ యూనియన్ (Friends Union) వారు ఉత్తర సర్కారు జిల్లాలలో ఉన్న అన్ని నాటక కంపెనీలవారికి తెలియజేయున దేవునగా:—

ప్రహ్వశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనృసింహముగారిచే రచియింపబడిన గయోపాఖ్యానము ప్రదర్శించుటకు జూను 25-వ తేదీలోపున రు 5-0-0 డరఖాస్తు దనుముతో సహా దరఖాస్తులను సెక్రటరీ గారికి పంపుటకు వారిచే 8-వ జూలై లగా యతు రాజమహేంద్రపురమున నాటకములు ప్రదర్శించబడును. నడరు దరఖాస్తుదారులు నాటక కంపెనీకి సంబంధించినవారుగా నుండవలెను. నాటకాధ్యక్షులద్వారా ధరఖాస్తులను పంపు కొనవలయును.

బహుమతులు

గయసీ, కృష్ణసీ, అక్షయనక్క, రు 50-0-0 లు విలువగల బంగారు పతకము లీయబడును. మొత్తము మీద బాగుగా ప్రదర్శించెడు నాటక కంపెనీవారికి రు 10-0-0 విలువగల మెడగీన్ని ఖాయముగా నీయబడును. ధరఖాస్తులు పంపుటకు కంపెనీలకు యొప్పున్న, జడ్జిలపేర్లన్న, వెంటనే తెలుపబడును.

రాజమండ్రి } M. V. Koteswararao
5-6-16. } Acting Secretary Friend's
Union
Rajahmundry

అమృతాంజనం డిపో వారి ద్వారా పంపింపబడును.

	రూ. అ.
గ్రహణిమాత్రము డబ్బి 1-8	0 8
బులాబిమాత్రము. మలబద్ధము	0 8
కుసుమామాత్రము. కుసుమవ్యాధులకు	1 0
శక్తిగ్రహణము. సీసా 1-8	1 0
కఫహరి. శీతగర్భదగ్ధులకు	1 0
మోహనీతైలము మోక్షకల పెంచుటకు	1 0
చుండుకునూనె	0 6
మూలశంకుతైలము డబ్బి 1-8	0 12
కలరామాత్రము. వాంతిభేదులకు	0 6
కఫహరిచూర్ణము. దగ్ధ, ఉబ్బసములకు	1 0
సుందరితైలము. ముఖకాంతికి	0 8
శిరోవేదనమాత్రము. తలనొప్పిలకు	0 12
నేత్రాంజనము. కంటివ్యాధులకు	0 4
జంతువాతహరి. ఎమిడిలకు	0 8
ఉబ్బసములకు మందు. సీసా 1-8	1 8
వాయువుపోట్లకు మందు	1 8
జీర్ణరసాయనము మాత్రము. అజీర్ణములకు	1 4
వజ్రగళికలు. ధాతుపుష్టికి	1 0
జ్వరహరి. జ్వరములకు సీసా 1-8	0 12
తేలుమందు. తేలుకాటుకు సీసా 1-8	0 8
దంతశూలహరి. పండ్లపోట్లకు	0 8
కర్ణశూలహరి. చెవిపోట్లకు	0 6
గజ్జికీతైలము. గజ్జి, చీడలకు డబ్బి 1-8	0 3
పగుళ్లకుతైలము. శీతపగుళ్లకు	0 6
పేలకుమందు. సీసా 1-8	0 4
కుష్టుకు తై.ము. డబ్బి 1 8	0 8
సుఖభోగిమాత్రము. డబ్బి 1-8	1 0
సుఖభోగితైలము. డిటో, పుండ్లకు	1 0
రోమహరి. మోక్షకలు ఊడుటకు	0 8

అమృతాంజనం డిపో, 6 తంబుపెట్టిసి, చదరాను.

అమృతాంజనం డిపో, చదరాను.

మైసూరు జూన్ 18 — నిన్నటిరాత్రి ఉత్సవము జరిగినది. పాతలసేతులు గుంపులుగుంపులుగా ఉత్సవమును జూదవచ్చిరి. సాయంకాలము 5 గంటలకు మహారాజుగారును యవరాజుగారును, ముఖ్యోన్యాయగులును, రాష్ట్రప్రెస్టయలలో రాజప్రొసాదమును వదిలి వీధులయందు ఉత్సవము జరిపిరి. వీధులు రాజప్రొసాదమునుండి గవర్న మెంటుహౌసు వరకు బహురహస్యముగా ఆలంకరింపబడినది. గవర్న మెంటుహౌసు వద్దకు పోయినతోడనే, యూరోపియను స్త్రీలును పురుషులును మహారాజును సుదీర్ఘించి వారిసభితులించిరి. సర్. విక్టోర్ క్వెరయ్య, పుత్తన్న పెట్టి, సంజుదయ్య, బెప్పే సుందర్ శివరాయ్య, డి. ఎం. నరసింహరావు, చాటర్జీ, శోల్కర్, ముర్తి, ఫోర్బస్, జేనుమేతయ్య, బైట్ హాన్సి, చుడి, హార్డెక్, హిరణయ్యగార్లును రదితరులు సత్సవముననుండిరి. స్వల్పముగా మాలు మగిసినవెతక మైసూరులాస్సెన్సుకలాలములు కళాసభ జేసిరి. 9-20 గంటలకు మహారాజుగారును, వారివరివారమును రాజప్రొసాదమునకు తిరిగివచ్చిరి.

యధ సంగతులు.

కరాచీ జూన్ 12:—యధ సంగతులుండి హైదరాబాదు నందు ప్రత్యేక సంగతులు ఒకటి ఏర్పడింది. దానికి జి. ఎ. థర్నర్ గారు కార్యకర్తలు. ఆరబిల గులాంసున్నేక్, తేతుచందు ఉద్ధరదాసుగారు సభ్యులు.

ఆరబిల్ టెట్ గారి యువస్వామి.

ఒకసభయందు ఆరబిల్ టెట్ గారు ఉపన్యసించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—హైదరాబాదు నందు యధ సంగతులు తక్కిన విషయములన్నియు సర్వోపశమమున వి. ఇతరవిషయములన్నియు కొంత కాలముగలవ వలెదలచి యధ సంగతులునే ఆలోచించుచు నేను వారిని కోరుచున్నాను. స్వపరిపాలన గంధర్వశత్రువుల కొంత కాలముగలవ నిలిపివేయుచు ఆదిని నెండు దొరసారిని వేడుటకు నేను ఈ సభయందు చెప్పితిని. ఇట్టి యుంతిని. ఆ మెయదర్వ ములందు నాను సానుభూతిలేదు కాదు. ప్రపంచమున మన్నె వ్యక్తులు కనిపిసి, మెయదర్వ ఇట్టి మహాసంగ్రామ సమయములందు, సంగ్రామ విషయముల కాక తక్కిన వారిని గూర్చి విచారించుట అపరాధము, ఆస్వాదము స్వరూపాలన గంధర్వశత్రువుల ఏమోతుంది కలుగునని ఆమెకలచుచున్నది నిజముగా ప్రస్తుతపు దీరిలక ఉద్ధరదాసు కలుగగలదుగాని ఉపశాంతి మేమియు నుండదు చివరికి గారు తమవట్టును వదులుకొని కలవదు. ఒకసారి ఢిల్లీ నుండి ఒక చెద్దయుద్ధోగి వాక్కిలు వ్రాసి:—తెనెటక్కు వ్యాపారము అగ్నిపై ఆధారములేకన్నది. ఈ విషయమునందు బుద్ధిమంతులు వాటిని నేర్పరచుచున్న చెప్పగలను.

కరాచీ ప్రపంచ సమావేశములకు ఆరబిల్ హుచందుకామ్ విప్లవవాదుగారు టెట్ గారి యువస్వామిని సింధి భాషలోనికి తిరుమాచేసి చెప్పి ప్రభుత్వము వారికి గాను. ఆన బుద్ధిపరమైన చెట్టుచే చెట్టుచే జడలగు కోరి.

క్రైస్తవ యువజనసంఘము.

బెంగళూరు జూన్ 12 — బెంగళూరు క్రైస్తవ యువజనసంఘము నుండియు వారు గతసంవత్సరము చేసిన కార్యముల గూర్చి నివ్వటిసాక్షంకలము సంఘమందరమునందు సాందర్శనం. ఎ. వి. గారును వా. చంద్రగౌర నువ్వనింది. వీర్ధలును ఇటీవలనే యధ సంగతులనుండి వచ్చిరి. సాందర్శనము బోయిన సంవత్సరమునందు హైదరాబాద్ క్రైస్తవ యువజనసంఘము వారు నైపుణ్య బంధుమిత్ర వర్గములకు ఉత్తరములు వ్రాయుచు వారికి సాహాయ్యము చేయుచున్నార. ప్రాథమిక దత్తగారు పరామ చేతమున దినములకు 400 ఉత్తరములను వ్రాయుచున్నారు. గూర్ఖాలును, సిక్కులును పుచ్చాలునును వ్యాధులు క్రితములందు నిపులుగ గలక ప్రితి సాయంకాలము వ్యాధులును సుఖపుయించురు.

హైదరాబాద్ గారు కొన్ని వారముల క్రిందట మెసపాటే మియరంగునుండి తిరిగి వచ్చిరి. మెసపాటే మియరంగులకు క్రిందియందు చువ్వటింది.

ఫాదర్ ఎం. టె. బాద్న.

సెయింటు పాట్రిక్ కెథెడ్రల్ నందు గురువుగా నున్న ఫాదర్ ఎం. టె. బాద్న ఆచార్యులకు 25 సంవత్సరములు జటిలించున ఈ సాయంకాలము పంచవింశత్యవర్షోత్సవము (సిల్వర్ జూబిలీ) జటిలి.

బొంబాయి హైకోర్టు.

బొంబాయి జూన్ 12:—ఈ రోజు బొంబాయి హైకోర్టు తెలుసబడినట్లుకు ఆరబిల్ వార్తకు కెంప్ గారు నెలపు డిస్కానిని వ్యాధులు దివంగు గారి సామను గ్రహించిరి. కెంప్ గారు కొంత కాలము స్వామి కాజుకోర్టుకు ముఖ్య వ్యాధి కారిగా నుండెడు. కానికెంపు వారు రాజధాని ముఖ్య పోస్ట్ మెన్ గారు నుండిరి.

పయోనిరు పత్రికా సంపాదకుడు.

సింగా జూన్ 13 — పంజాబ్ గవర్నరుల పయోనిరు పత్రికా సంపాదకుడు ఎన్. హెన్రీ నువ్వనింది. హెన్రీ గారు పాట్రిక్ కెథెడ్రల్ నందు ఆంధ్రకర్మ జగు గారు.

పత్రికా శాసనము.

రాజప్రతినిధి సంవత్సరము నందుట.
బొంబాయి జూన్ 12:— శనివారమునాడు బొంబాయిగవర్నరుల పత్రికాశాసన సమావేశమున సభ్యుల సభ యందజరపిత తీర్మానము పత్రికాశాసన కమిటీ మహానీయులు రాజప్రతినిధి సంవత్సరము పత్రికాశాసన సంగతి సందర్భముల వారికి నివేదించుట. — పండితమాలవ్య, శింతామణి (అలహాబాదు); సర్వీవాసందనంహ, ఎన్. ఎ. రాజా (బ్యాంకి పూర్); హెతిలాల్ గోస్, నురేంద్రనాథబెర్రి, రామన్ ఛాటర్జి, హిల్ మోరె. పత్రికాసంపాదకుడు (కలకత్తా); యెల్కే లక్తలి అబ్దుల్ హక్ సూపాదకుడు, (అహ్మదు) మురారీ అబ్దుల్ గారు, జి. ఎ. సలీఖ్, క్రిమలి ఆనితె నెంటు, (చెన్నై పట్టణము); మనిలభారాన్ దేశయి, జమ్నా దాస్, ద్వారకాదాస్, (బొంబాయి); కేసరిమహారాటా పత్రికాసంపాదకుడు, కల్కాత, (పూనా); హితవాదపత్రికా సంపాదకుడు, డ్రేవిడ్, వాగ్ పూర్.

పంజాబు శాసనసభ.

పంజాబు విమానదళనిధి.
సింగా జూన్ 12 — పంజాబు లెఫ్టినెంట్ గవర్నరు గారు యాజమాన్యము క్రింద కానకసభ నేను సమావేశము యొక్క. ముఖ్యులు పత్రికాశాసన సభ్యులు సభ్యులకు ప్రమాణముల నొసర్పివేసిన (శివాజీ వక్ర) రిగి గారిని నెంటు కెక్టరు కద్దరుండి ఇండియా వర్వసేవారి క్రింది లేఖ వచ్చినదని లెఫ్టినెంట్ గవర్నరుగారు చెప్పిరి:—

ఇండియా వర్వసేవారి మార్చి 80 తేది వ్రాసిన లేఖ యొక్క, పంజాబు లెఫ్టినెంట్ గవర్నరు గారి ఉత్తరమును క్రితాదు చదువుకొని చాల సంతసింది. అన్నితరగతుల వారును తమ శక్తికొలదిని విమానదళానికి వ్యవహారముగ విరాళముల నొసగి తోడ్పడుట క్రితాదు వాక్కించెను. క్రిత సేవచేసిన వారిని బాధిరాజుగా రభసించియున్నాడు. 48 విమానములున్న పంజాబి గాస్ట్ రైలుల రాజధాని వైట్ గొలుపుటయే గాక సేన లభ్యతలనూ కాదు యెందున, పంజాబునందలి జిల్లాలను వెక్కిరించి శ్రీవాత్ జూదియుండి. విమానదళముల విమానముల కాయా ముదలముల చేర్చు చెట్టుచేయుడెక విమానదళము శ్రీవారి విమానముల స్వయంక వామదుర ఈ మున్నగు సంకేతముల వైతేపుయందు కలవు.

చక్రవర్తి గారినుండి వచ్చిన ఇట్టి వృద్ధమామోదక సందేశముతోడ సభ కార్యముల ప్రారంభించుట ఎంతయు శుభముగా వచ్చి గవర్నరుగారు నడిచిరి.

కిచెర ప్రభువు మరణము

కిచెర ప్రభువు య కాలవరణమునకు సామ్రాజ్యమునకు వాటిల్లిన యపారవర్తనమునకు వగచుచుంటిమను తీర్మానమును నబాలు బుల్లెట్ అతిభాషగా రుపపాదింక సభ్యు లెక్కి కంతమున వామోదింది.

సామ్రాజ్యకాసన సభాసభ్యుడు

సభ్యుగి య కాలమున సర్వారు వుండర్ సింగు మజిటి యగాని ఆనధికారసభ్యులు సామ్రాజ్యకాసన సభాసభ్యునిగ నెక్కుకొనిరి. ఆధిక సంఖ్యమునకు ముగ్గురు ఆనధికారసభ్యు లెక్కుకొనబడిరి.

సెయింటు జూన్ వైద్యసహాయ సమావయ.

మెసపాటే మియరంగుల వైద్యకాలముల సాకర్యముల నొసర్పి సంభము డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారి ద్వారా రాజ్యోధి ప్రసాద్ సింగ్ జేతు గారు సంఘము వారికి 10 వేలరూపాయలు విరాళము నిచ్చిరి. ఈవిరాళము కృతజ్ఞతా పూర్వకము ఇండియా సంఘము వారికి కరింది.

మెయిలు స్త్రీమర్దు.

2 వ తేది బులెటుతో 25 వ తేది లండనునుండి బయలుదేరిన “మాల్యా” అను మెయిలు స్త్రీమర్దు 10 వ తేది శనివారమునాడు పోర్టు నెడ్ రేవుకు చేరినది.

ఎన్. డబ్ల్యు. కెంప్ గారు.

బొంబాయి స్మార్త్ కాజుకోర్టు ముఖ్య వ్యాధి కారిగా నున్న కెంప్ గారు బొంబాయి హైకోర్టులో మూడు మాసముల నెలపు తీసికొనిన వ్యాధులు దివంగు గారికి బయలు దివివేయుటకు నియమించబడిరి. కెంప్ గారు సన్నటి దినము తమ యుద్ధోగ సామను గ్రహించిరి.

మద్రాసు హైకోర్టు.

డబ్ల్యు. డబ్ల్యు. ఫిలిప్సు గారు.
మద్రాసు హైకోర్టులో వ్యాధులు దివంగు గారు 6 మాసముల నెలపు తీసికొనినందున డబ్ల్యు. డబ్ల్యు. ఫిలిప్సు గారు అడివనర్ జడ్జిగా నియమించబడిరి.

లాహోరు కుట్ర కేసు.

లాహోరు జూన్ 12:—లాహోరు కుట్రకేసుకు సంబంధించిన 6 గురు ముద్దయలకు ప్రత్యేక వ్యాధి కారులచే మరణకాక్ష నిధింపబడినది. హిరాసింగు అనంతకి పంజాబు రాష్ట్రపు లెఫ్టినెంట్ గవర్నరుగారు నిర్బంధ సేవారికి విధించిరి. లెఫ్టినెంట్ గవర్నరుగారికి గవర్నరు జనరలుగారికి అప్పీలు దాఖలుచేసిన చిటి రిగి అప్పీలు ప్రోసీకరుబడినది. వారు లాహోరు నెంటు జైలులో ఉరితీయబడిరి. వీరి పేరు ఫిర్ సింగు (మహమ్మదా) ఈశ్వరసింగు లేక పరాక్ సింగు రంగసింగు లేక కోస్ సింగు, యార్ సింగు (తల్వండి) దుసం జి. ఉలాం సింగు (హం ను బాగ్రి క్)

యువజన క్రైస్తవసంఘము.

సంఘము వారి కార్యములపై బెంగళూరునుండి ఎమ్. ఎన్. మండవపేట క్రైస్తవులు అవినకాలమున మెసపాటే మియరంగుల వచ్చెను.

హిందూ దేశ సేవకము: దలి

వార్షికోత్సవము.
పూనా జూన్ 13:— మండలియొక్క వార్షికోత్సవ సందర్భమున (12-6-16) కర్ణాటక నందు ప్రధాన స్థానమున సమావేశమై అనేకవిషయములు చర్చించబడెను. సభ్యులొనర్పరచిన కార్యముల పరిష్కారించబడును. రావులపాద్యన వారాజురావు కల్కాత, ఇంద్రలాల్ యజ్ఞ సి. ఎ. ఎల్. ఎల్. వి; కె. ఎమ్ థాకోర—ఈ సమావేశములందుండియు దీని:మున చేర్చుకొనబడి: మండలియొక్క వివిధ కాఖిల గతసంవత్సరమున నొసర్పిన కార్యక్రమములు సభకు నివేదించబడెను.

మండలియొక్క ఆధ్యక్షులు గౌ. క్రినివాసకాస్త్రి గారు నేటిలాది చెప్పి పట్టణముకు బయలుదేరుదురు.

ప్రార్థనల జరుపుట.

బెంగళూరు జూన్ 13:— క్రిత కేసుడె కిచెర ప్రభువు విషయమై నేటి ఉదయమున సెయింటు మార్క్స్ హోలివీటి సెయింటు ఏంజెల్స్ కెగియు క్రైస్తవ కాలయముల ప్రార్థనలు జరుపబడినది. సెయింటు మార్క్స్ ఆలయమున రెసిడెంటు గౌ. ఎన్. వి. కాచ్ గారు ప్రార్థనకార్యక్రమము నుపకరించిరి. ఆనంతరమున రెవరెండు డాక్టరు బొల్లే సంగారు ప్రార్థనను గావించిరి. గీతములు పాడబడెను. ప్రార్థనానంతరమున జాతీయగీతము పాడబడెను అంగ్ల సైనికులు హేబ్బులునుండటంబలన సీప్రార్థనమునకు రాజాలంబయిరి. బెంగళూరు వాలంటియరుడెగియు అన్ని క్రైస్తవ కాలయముల యందును ఇట్టి ప్రార్థనముల జరిగెను.

మెసపాటే మియరంగుల స్థితిగతులు

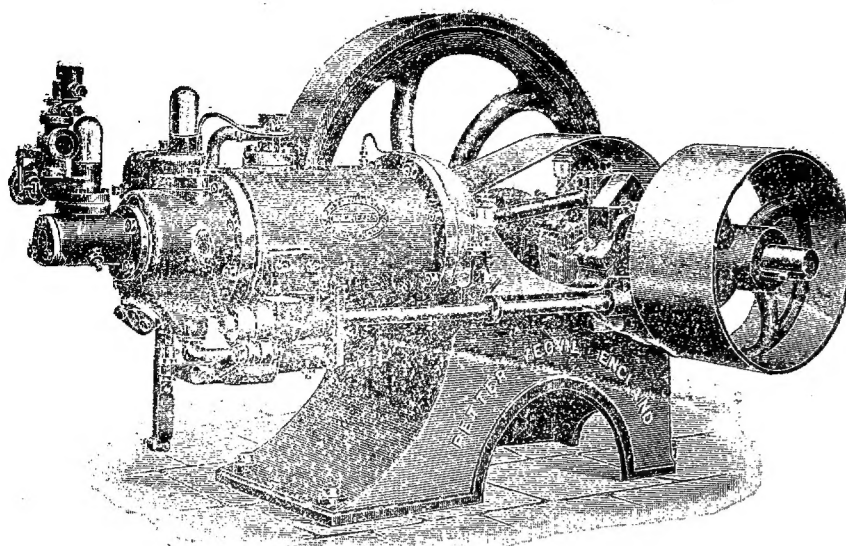
మెసపాటే మియరంగుల స్థితిగతులు కన్నులార. చూచిన వారికడ మే 13-వ తేది ఈ క్రిందివిధమున వ్రాసి:—

టెట్ నందు మొదట పట్టుకొనబడిన సైనికులు ఇష్టము తురుప్పులకు పుట్టులులకు నేర్చుచున్నారని అచ్చటి నుండి తిరిగివచ్చిన ఒక డాక్టరు వాటిచెప్పెను. డాక్టరుగారు ఒకదినము గాయములు తగిలినవారిని తొలగించుచుండగా, “ఆ చేతులతోనే జర్మనులను మాయొద్దనుండి తొలగించుడని ఒక తురుప్పు సైనికోద్యోగి యనెడు ఒక బ్రిటిషు స్త్రీమర్దు లోని ఒక సావితుకు ఇదిగత “కోరెక్ట్” అను వామోనుండి తనకు దెలిసిన ఒక జర్మనును చూచెను. అతడు అంగ్ల భాష బాగుగా మాట్లాడగలడు. స్త్రీమర్దుగారి ఇంకొక వానికుడు జర్మనువా డుండుట జూది భయపడి ఉపద్రవము కలుగ గలదనిలచి రెండవ వానికుడు వెనుకకు వెలిచెను. అప్పుడు అతడు ఉత్సాహముతో నవ్వును “జర్మను లెప్పుడు కిం కాలమున కదలి వత్తురని వానిని అడుగుటకు వనియొద్దబోవుచున్నానని జవాబు చెప్పెను.

డీక్షిత జయంతుత్సవము:— తుర్క పాటి కేంకట నాను మంతరాయశర్మ గారి యాధిపత్యముక్రింద వివాసంక సరస్వతి స్వామి 98 వ జయంతుత్సవము కృష్ణజిల్లా సామగ్రి గ్రామమునందు 10 వ తేదిని జరిగినది. ఉదయమున గురుపాదుకాధి. పేకము జరిగినది. సాయంకాలము వివాసంక సరస్వతి వర్ధంతి కలన కలుగు ప్రియోజనములను గురించిన మురిబిద్యా క్రితాదుములకు కలుగు లాభములను గురించిన సుపనంకించి.

పెట్రోల్ వేటంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

మొత్తమును యంత్రములు - చక్కని పనితీరు - స్థూలనిర్మాణమును, నిరాటంకమును ముప్పైవేల వేలకంటే
ఈయంత్రములకు గొప్ప ప్రభావమును తెచ్చింది. అన్ని పరిమాణములలోని యంత్రములను అవసరమైన (Crud
చమురుతో) వేసిన, మంచి చమురుతో వేసిన, నిలువయున్న నూనెతో వేసిన, చక్కగా నడుపజేయును.

పెట్రోలు ఇంజనుల
ప్రత్యేక
ఉపయోగములు.

1. తనంతటనే తేలికపాటి
రగిల్చుటకుగల గొట్టము
గలదు. ప్రారంభించునది నై
తేలిక అనవసరములేదు.
2. తగులబడినాడనుకు
రగిల్చుటకుగలగొట్టములు
ఇతర యంత్రముల యందు
కొన్ని నామాలలో చెడి
పోవును. ఇట్టి కొన్ని వత్సర
ములకు చెడిపోవును.

3. ప్రేటును బిత్తిడిని తగ్గించుటచే, యంత్రము స్వాధీనమున నుండును. 4. కట్టెకలులకుట మిక్కిలి తక్కువ. నడు
పుటకు తొలగినంతకంటే నెక్కువకువమున వృద్ధిగా కాలదు. 5. త్వరలో నడపింపజేయును ఏ పరిమాణపుదానినైన కి నిమిష
ములలో నడపజేయును. 6. బలకరములయిన పనిచేయు భాగములను కొన్నిటిని ఎక్కువగా జతపరచి, స్థూలముగా నిర్మించ
బడిన దగుటచే ఎక్కువకాలము తనిదీయును. 7. పీటరు ఇంజనుల విరామము తేలికపాటి పనిచేయుటకు తగినది. 8. పనిచేయు
భాగములు బహు కొద్దియగుటచే నీర్మాణములనుగలవు. 9. ముఖ్యముగ పనిచేయుభాగమునకు లేక చక్రమునకు అపాయము
నంభవించినప్పుడు నూనె సప్లము తనంతట ఆగిపోవును. అందువలన యంత్రము నిలుచును. కావున సురక్షితముగ నుండును.
అనేకపరిమాణములలో స్టాప్ లో నున్నవి. పెట్రోలుగాని, ఇతర విషయములకుగాని దయచేసి మాకు వ్రాసికొనుడు.

పెస్టు అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్, ఇంజనీయరింగు డిపార్టుమెంటు, మదరాసు.

Silks!

ఆర్యులారా!

Silks!!

Silks!!!

నాగరికత హెచ్చికొలిచి ప్రపంచము అందమునకర్హులై నిలిచియున్నది. ఇటువంటి కీరసాందర్యము
నకు కలము వస్తువులకొరకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. మనకీరమునకు అందము తెచ్చు వస్తువులన్నిటిలో మనము ధరించు
చున్నట్టి వస్త్రప్రభుత్వము. అందుచే జోషయోగముకొరకును, మా స్వలాభము కొరకును, జపాన్, నూరత్, బెంగళూరు
మొదలగు స్థలములనుండి మేలైనవట్టు తెప్పించి అనేక అందమైన అంచులలో (బెల్లారంచు, గోరంచు, దట్టిజాదంచు,
మామిడంచు, దిండికల్ అంచు వగైరా) ఎక్కువనాణ్యము, తేలుచు, తేలిక, మృదువుగల, ఖండుచాలు, చీరలు, పంచ
లను, కోటుతానులు, తలగుడ్డలు లోనగునవియు సేయించుచున్నాము. ఇదిగతలో మానవజాతియు ఖరీదుచేసిన వాటిలో
కలవులనుండి మాకుచేసిన మౌగ్యతాపత్రములే మేము తయారుచేయుచు బట్టయొక్క ప్రాశస్త్యమును నిదర్శనము.
వలయువాడు ఈక్రింది చిత్రవామాను వ్రాయవలెను.

ఖరీదు వెడల్పు పొడవు
ఆంగుళములు గజములు

12-0-0	47	8	నూరత్ పట్టు ఖండువా తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను
10-0-0	47	3	నూరత్ పేక ఖండువా, తెలుపు గోల్డెన్ కలరులోను
7-8-0	47	8	జపాన్ పట్టు ఖండువా తెలుపు
1-4-0	27	5	నూరత్ పట్టు తలగుడ్డ, తెలుపు గోల్డెన్ కలరులోను
11-4-0	82	5	నూరత్ పేక తలగుడ్డ, తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను
18-12-0	82	5	జపాన్ పట్టు తలగుడ్డ, తెలుపు.
8-0-0	54	1	జపాన్ పట్టు కోటుగడ్డ, తెలుపు.

ముప్పవ సోమరాజు,
వెద్దాపురం, గోదావరిజిల్లా.

469 [10-6-1916]

దయ యుంచి యిటు చూడుడు

1. నిత్యకర్మాప్తము - సన్మరాంధ్రప్రదేశ్ గాము. ఇందు
స్నానసంధ్యావందనాది ౪౦ విషయములుగలవు. ౧-౪-౦
2. ,, గణభాగము సంస్కృతాంధ్రభాష్య సమన్వితం. ౦-౪-౦
3. శ్రీశైల తర రత్నమాల - ,, ౦-౬-౦
4. యోగవాసిష్ట రత్నమాల - సాంధ్యతాత్పర్యము. ౦-౪-౦
5. చాతమౌ (చదివీక - టీకా తాత్పర్యసహితము. 3-౦-౦
6. యోగవాసం జలము - సాంధ్యతాత్పర్యవివరణము. ౧-౦-౦
7. రాజయోగరత్నావళి - ,, ౨-౦-౦
8. అభివేదనైద్యకాస్త్రము. తొట్టివైద్యము. వచనము. 3-౪-౦
9. ముఖైఖరి నిద్య ,, ౪-౪-౦
10. శాగాశాస్త్ర వివేకము ,, ౦-౬-౦
11. ఆర్జునమంత్రిము - సన్మరాంధ్రప్రదేశ్ గాము ౦-౧౨-౦
12. తీర్థభాగ్యం మహాలక్ష్మి ప్రసంగము - ,, ౦-౪-౦
13. శ్రీ కృష్ణజయము - వచనము, రథాగమము 3-౦-౦

అయితేవాడు: - మానేజరు స్వధర్మప్రవాళిని,
గుంటూరు, అని వ్రాసెడి.

శ్రీ శ్రీ శ్రీమదైవ సోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని
రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-౦
వి. పి. భద్రులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,
బొమ్మరాజు పే ౨౨, మదరాసు.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని తాగుచేయ
టకును తగినవిధమున నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడు
చుటో యెట్లు భాగములు యేయవలెనో అని చెడి
పోయినపుడు స్వల్పముగాజేయు రిపేరులను యాయంశముల
కల్ల అభ్యాసభార్యకముగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్
దొరకల్ల నేర్పించుచును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించ
గలర్న మొట్టమొదటవద్దనుండి లై సెన్సు యిప్పించి వంతుచును.
బంతులకు పీను 40 రూపాయలు కట్టవలయును.
తిరిగిరాములు జూలై నెల 1వ తేదీ నుండి ప్రారంభమగును.
క్లాసులో చేరవలసిన విద్యార్థులు జూన్ 8 వ తేదీని గాని
అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికొనవలయును. పాఠ
శాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాము సంకల్పము.
ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

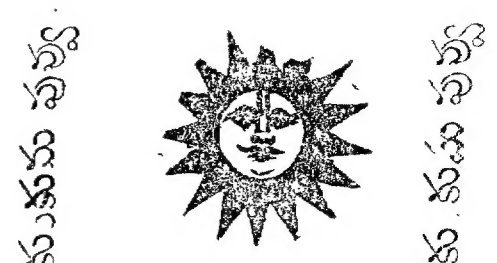
(41) గ్యాల్లీ లండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి 0-6-0.

ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొప్పిరాలుట, జిల
గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన
తెంట్లుకలకు హానిగలుగక చక్కగా బెరుగ గలవు.
అయ్యతాంబవము శిశి, మదరాసు

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరుకును. కొనువారు స్వామ్యమార్గమును
గమనింపును. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును: -
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మింగ్వి, బాంబాయి

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.
గ్రంథకర్త: - గా. హరిభక్త్యోత్తమరావు. ఎం. ఏ.
శైలిసులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొని
వచ్చును. బహుప్రాచీన కాలమునుండి లోకములోని
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ
బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0
అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశ రుసుము లేదు.
సిద్ధమయిన సంచికలు ఏ. పి. గా వంపుచును.
అయితేవాడు: - ప్రపంచచరిత్రాకార్యాలయము,
(21) 145, కాంబిడ్జి, మదరాసు ౨౧ వ్రాయును.

1:0 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆలోగ్యమున కర్మములును పొందుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధముల అనునరించుటలకనే కల్లుచున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆలోగ్యమార్గమున కలగజేసి
కీరసాంధ్యమున దృఢగాత్రమున ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయుచును. పోస్టు చార్జి
యు సుమే ధరించిన వెదము. వెంటనే వ్రాసుడు.
వైద్యశాస్త్ర మునిశేంకర్ గోవిందజీ,
అశంకవిగ్రహ బౌద్ధధారయం, 151, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీయర్లు

288 24 జనరల్ పీటర్సుగోడ్డు
మోంట్యూరోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.
మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపువిధానము
నీ, బోధనాభ్యాసముల గలవలయును. ప్రత్యేక గమనిక: -
జాతుగురివిద్యార్థులకు ఉచితముగవసతియు, భోజనాదికములు
నీ ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ
భవనున, తయారైన వైనాకరికి శిష్యాత్వముచేయబడును. స్వల్ప
కంభ్యులు దీనికికొనబడును. మనోజరుగరికి వ్రాసికొనవలెను.

తెలుగు ఆనందవాచక పుస్తకములు

మొదటితరగతినుండి నాలుగవతరగతివరకు ము
ద్ద సిద్ధముగావున్నవి. ఇవి ప్రసిద్ధి తెచ్చిన శిశువులకు మో
స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ, కూచి నగ
సింహంతులు డి. యె; యల్. టి. గారి చేతన, పాఠశాల
త్రైసిరసింహారావుగారి చేతన రచించబడినవి. ఇటీవలు
మొదటి మూడు తరగతుల వాచక పుస్తకములను బ్రెస్లెన్
గారు 1916 వ సం జూన్ నెల 6 వ తేదీన పోస్టునెంబు
బార్న్ నెట్టులో పాఠశాలలయం దుపయోగించవచ్చునని ఆనం
దుతి యిచ్చియున్నాడు. ఒక్కొక్క పుస్తకమునకు మిక్కిలి
సుందరములైన సాహిత్యములును రంగుపటములును నున్నవి.
ఆనందవాచకపుస్తకము, మొదటితరగతి రూ. 0-2-0
,, రెండవతరగతి రూ. 0-2-6
,, మూడవతరగతి రూ. 0-3-0
,, నాలుగవతరగతి రూ. 0-4-0
N. B:- ఎక్కువగా కొనుగోలుచేసినట్లయితే మరికొంత
వసతులును.
ఆర్. వెంకటేశ్వర అండ్ కో,
అనంతా శుక్ల దొంగులగోడగారివారి, పోస్టు

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

ఈ మురబ్బాకు సాలామిసిరి కాదని యజ్ఞపురపురానికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు జరిగిందే.

నిరాకరించినచో కోర్టుముందుగా పాండవమును. యజ్ఞపురపురమునకు పాల్గొనుటకు ధాతువర్ణము కలిగినవారికి మాత్రమే ఈ బహుమానమే, మరణకాలమునకు దుఃఖము ననుభవించుట. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బా సేవించియెడల అట్టి దుఃఖము లొలగి చివర బహిర్యనంబున లయ ప్రకాశించుచు చిర కాలము నుభవగ జేసింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బావల్ల ధాతువర్ణముగలవ, శక్తివర్ణముగలవ, ధాతువర్ణముగలవ, కలసిపోవుట మానున, నీరుద్రుల మానున, బహుమానముగలవ, విశేషబలము కలుగున, రక్తము కృద్ధియగున, ఆకలి యెక్కువ యగున, చక్కగ చలించునగును. సాలామిసిరి అనునది ఒకజాతికంటె. ఇది కాబూల్, కాండహార్ దేశములలో పుట్టుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈమందును విశేషముగా తినుటవలన మనదేశపు 4 గుర్ర మనుష్యుల బలము అదేకంటె ఒకమనషి కలదు. వై మురబ్బాకు సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయుట యున్నది, 1 డబ్బాకు 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానికల్ల పూర్తిగగులు కలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణ మిచ్చును. అవసర పత్రిక వార్తలతో పంపబడును.

15 తులారు, డబ్బీ కల యా. 2-0-0.

తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు,

నె 5, అవస్థ్యరోడ్, బెంగళూరు సిటీ.

ఆ మ్మబ డు ను

బిట్టు బ్రయిడిత్ సహా సెమిమిలిటరీ జీనులు

జమీందారులకును, కలెక్టరులకును, డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్లకును, ఆఫీసర్లకును,

వాడుకకు తగినవి. కొన్ని మాత్రమే గలవు.

కదిసంవత్సరముల లోపు పిల్లలకు పయోగము చిన్న సింగరుపైకిలు, దీని ప్రేము 16 అంగుళములు పైపు 24 x 1 1/2 అంగుళములు, రెండు గంటలు, ఒకవంపు, బ్యాక్ సీటు ఏటితో సహా గలదు. కిచ్చుత్తు తెలిసికొనగోరువారు:—

ఏకాంబరం అందుకో, మర్నంటు, అండు కమిషన్ ఏజంటు,

18, నెకండులైజ్ బీచ్ మదరాస్.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనాడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అపరిమిత రక్తమువలన జనించు జ్వరములకు కీటమునంటి మందు. తుడపులను, మచ్చలను, గండములను త్రొక్కును, పాతనోళ్లను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

వనోపధిసారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిష్పంశము, సహజమైన మధ్యకర్మము అన్ని విధములైన వోపధులను పోగొట్టును. రోగిచూడవలె పాతనోళ్లను, మలబద్ధమును కార్యబంధమును నోళ్లను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. రోగిరాశ్యమును గలగ జేయును. 16 రోజులవరకు మందులకు 4 డబ్బాలు బుడ్డీలతో అమ్ముడును.

ప్రాప్తిచరు:— పి. డి. సావంత్, గళగ. వననవాడి నం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

భూత, ప్రేత, విశాచ, వీర నివారిణి.

బాలగ్రహ, అకాల మృత్యు సహాధిని.

వల యా. 1-4-0.

దేవదత్త విభూతి

తపాలా ఖర్చు ప్రత్యేకము.

సకలపాపనశనక నీ విభూతి మంత్ర యుక్తముగా నొక ఈశ్వరోపాసకునిచే సమకూర్చబడిన దురుటత సాధారణముగా చంటి బిడ్డలకు, మాలికా గృహములకు, మనో దుర్బలకు శ్రీ భువనమును ఆరంభించి పీడించు గ్రహశాపాలను నివారణజేసి సాభాగ్యవంతులగు నోనకులతో బహువిధము, బంధుమోహన, కలహ శాంతి, స్వగృహ శాంతి మొదలగు మనోహరముల నిర్మింప, ఈశ్వర భక్తియందు అనురాగ వంతులగు, విద్యార్థులను భారతీయ ప్రభులగు జేయగలుగును. ఇట్టి అభయ ప్రాప్తిరమైట్టియు, సర్వ ఆత్మ శాంతి దాయనియు నగు నీ దివ్య విభూతిని విశేషలంకర ఉపయోగించి సదాశివుని కృతత అభీష్ట నిర్మిని గాంచును. దీనికి సందేహము లేదు. ఇందుకు ప్రతిఫలముగా మహాజనులు భక్తితో నిచ్చు దీర్ఘమును ఈశ్వరార్పణముగా వీర నారాయణుల సంరక్షణకుగాను వినియోగించబడును.

ఇదిగోక ఈ మహాదేవాశ్రమమున ఎట్టి ప్రతిఫలమును కోరకయే యోగశక్తిచే వ్యాధులు నివారణ జేయబడును.

చిరునామా:— మహాదేవాశ్రమము, శికింద్రాబాదు.

Devan's Devine Healing Elysium, Secundrabad, DECCAN.

బంగారు పతకములను

మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయుర్వేదీ యావధ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చిరి.

జాండూ ఫార్మస్యూటికల్.

వక్రస్

లేహములు, బిల్లులు, మాత్రలు మొదలగునవి యన్నియు శాస్త్రానుక్రమ ప్రకారమున సిద్ధపరుచుదురు. వెలపట్టికకై వ్రాయును. ఒకసారి చూచిన సరిగిరి తెలియును.

శ్వవహారములన్నియు సాంస్లేము భాషలోనే జరుగవలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధానిలోను ఏజెంట్లు కావలయును

The Zandu Pharmaceutical Works
383 The Aurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

ఆయుర్వేద ఔషధములు

అగస్త్యులవారి ప్రక్రియలు.

“అండకృద్ధి, బూరకాళ్ల తేడలు పరిహారం.”

7 పూటలలో మంచినీరు. నిగ్గుయమెకం. ఇంకా మేవాచారనోళ్లు, వాయువులు, వాపులు, మూతన నిలకడ కీళ్లనోళ్లు, తిమిరము, అంశువు కటివారములు, చిరకాలపు వదులునోళ్లు మొదలగు వాటి కచ్చుక మిడియే? పుచ్చు కొనిన వెంటనే గుణము తెలియవచ్చును. యె రూ. 8-8-0.

“సర్వమేహకుష్ట కుఠారము”

ఈ సిద్ధోషధము, మేహవైశ్యజాతిమచ్చలు, గజచర్మములు, కాళ్లచేరులు, ముత్యము, చెవులు, కండ్లు మొదలగు అంగములను తినివేసే వ్రణములు, అడ్డకట్టలు, బిల్లులు, నవ్వాని సంబంధముల కొలుకులు, పిట్టకు దివ్యాత్మకము. రక్తశుభ్రకారిణిగా పేరొందింది. 10 రోజులలో అపరిమితమైన గుణ మిచ్చును. 10 రోజులకు, వెల రూ. 5-0-0 5 రోజులకు వెల రూ. 3. వైయావధములచే గుణములేనియెడల సాము వాడుకుండవచ్చును.

ఈ వైయండులు క్రిందిపుస్తకాలయమున దొరకును.

శ్రీ త్యాగరాజశతకీర్తన స్వరావళి

స్వర, తాళ, గమక, సంఖ్యావిధానములతో కూడిన చక్కని వైయండు రూ. 2-0-0

గ్రంథకర్త “ప్రాచీన సంగీత పుస్తకశాల”

8/12. అలంగాత్తాపిల్లెడ్డి, తిరువల్లిక్కేరి, మదరాసు.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

ఇది

శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది

వల 0-4-0

[ప్రాచీన ప్రత్యేకము

ఆంధ్ర సత్రికా కార్యాలయము

7 తిరువల్లిక్కేరి, మదరాసు.